

PRINT POST APPROVED PP318852/00020

DECEMBER 2002

Misli thoughts

LETO - YEAR 51

ŠTEVILKA - NUMBER 12

<http://www.glasslovenije.com.au/verweb/Misli/misli02.htm>

VSEBINA

Misli
DECEMBER
2002

GLASBA IZ BARAGOVE KNJIŽNICE

BOG NI OBUPAL	
NAD ČLOVEKOM	3
HVALIM STVARNIKA.....	5
PAPEŽ RAZGLASIL LETO	
ROŽNEGA VENCA.....	6
BOŽIČNO DARILO OTROKOM....	7
ALI SE DA PO SLOVENSKO?.....	8
SVETA DRUŽINA ADELAIDE.....	11
SVETI RAFAEL SYDNEY.....	14
SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI.....	18
SVETI CIRIL IN METOD MLB.....	20
KRIŽEM AVSTRALSKE	
SLOVENIJE.....	24
PRIJATELJI SVETE DEŽELE....	26
VAŠI DAROVI.....	27
VINO KREPČA TELO.....	28
ODGOVOR NA PISMO.....	29
IGNACU AHLINU V SLOVO.....	30
ZAHVALE.....	31
KOTIČEK NAŠIH MLADIH	32

KNJIŽNIČARKA BARAGOVE KNJIŽNICE VOŠČI ČLANOM, PRIJATELJEM IN DOBROTNIKOM BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ TER SREČE IN USPEHA POLNO NOVO LETO 2003.

FANTJE S PRAPROTNA – slovenske ljudske	
NONET CERTUS – Slava tebi Slomšek škof	
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK – Vse življenje	
same želje	
OTOČEK SREDI JEZERA – Zvezde na nebu žare	
ZLATKO DOBRIČ – Sedem dolgih let	
VESELA JESEN – 25 let zlate Štajerske popevke	
BIG BEN – Največji uspehi	
LOJZE SLAK – Raj pod Triglavom	
NACE JUNKAR – Slovenski mornar	
ŠTAJERSKIH SEDEM – Povej, da Slovenec si	
POSTOJNSKA JAMA I in II	
TRŽAŠKI OKTET – v živo-dal vivo-live	
RIBNIČANA ŠKRINJA – Slovenska vas	
VOLK IN MALI MUC	
JANEZ BITANC – Take božične	
DRUŽINA GALIČ – K tebi želim	
DESETI BRAT – Pelin roža	
LJUBLJANSKI OKTET – Slovenija, moja dežela	
ALPSKI OKTET – Veselo po domače	
JAPART – To smo mi	
OTO PESTNER – S svojimi gosti	
POPOTNIK I in II	
SESTRE KLARISE – Marija, Mati moja (cena \$6)	

Misli thoughts - Božje in človeške Misli thoughts - Božje in človeške

Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljen (Established) leta 1952 | Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | Urednik in upravnik (Editor and Manager): p. Ciril A. Božič, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | Ureja (Production Editor) in računalniški prelom: Marija Anžič | Naslov: MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | Tel.: 03 9853 7787 | Fax: 03 9853 6176 | E-mail: misli@infoxchange.net.au | Naročnina za leto 2002 je 20 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 50 dolarjev | Naročnina za leto 2003 je \$30, letalsko \$70. | Naročnina se plačuje vnaprej | Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo | Za objavljene članke odgovarja pisec sam | Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew Vic 3101 | Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, BRUNSWICK VIC 3056 | Tel.: 03 9387 8488 | Fax: 03 9380 2141.

Misli na internetu: <http://www.glasslovenije.com.au/verweb/Misli/misli02.htm>

ISSN 1443-8364

1952 - 2002 Misli 50 let 1952 - 2002 Misli 50 let 1952 - 2002 Misli

IZ BARAGOVE KNJIŽNICE

UČIMO SE SLOVENSKO – Draga Gelt, Magda Piškotek, Marija Penca -LET'S LEARN SLOVENIAN I, II, III (\$15 - za posamezni del). ZNAŠ SLOVENSKO – DO YOU KNOW SLOVENIAN – Tečaj slovenskega jezika za odrasle – Slovenian language course for adults IN OSNOVNA SLOVNIČNA PRAVILA IN VAJE – Draga Gelt, \$20. SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL - UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA - Milena Gobetz in Breda Lončar, I. del \$15, II. del \$30.

VENETI – FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY – slovenski in angleški prevod, trde platnice – 534 strani, 150 ilustracij, \$45. SLOVENCI, KDO SMO – Ivan Tomažič, \$30.

ETRUŠČANI IN VENETI – drugi venetski zbornik – Ivan Tomažič, \$25.

ZBORNIK PRVE MEDNARODNE KONFERENCE - Veneti v etnogenezi srednjeevropskega prebivalstva - PROCEEDINGS OF THE FIRST INTERNATIONAL TOPICAL CONFERENCE - \$32.

TRETJI VENETSKI ZBORNIK – V Evropi 2000 – Ivan Tomažič, \$25.

RAZSTAVA VENETI NA SLOVENSKEM – Ptuj 2001, 46 strani, v slovenščini z angleškim prevodom, \$8.

100 RECEPTOV SESTRE NIKOLINE 1.,2.,3.,4. knjiga, \$10.

POTOK TREH IZVIROV – črtice, pesmi in aforizmi – Ivan Lapuh, \$15.

LUČ V ŽIVLJENJE – molitvenik z velikimi črkami, \$20.

PREMIKI – Janez Janša, \$35.

TRIDESET DNI MED SLOVENCI V MELBOURNU – Dr.Vladimir Vulikič, \$25.

PAX ET BONUM – MIR IN DOBRO – Draga Gelt, Veronika Ferfolja, \$30.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE – trde platnice \$45, mehke platnice \$30.

THE SNOWY MOUNTAINS - Ivan Kobal, \$30, trde platnice.

PIPA, KLOBUK IN DOBER NOS – Leopold Suhodolčan, \$1.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. V SLOVENIJI, \$20, na razpolago samo še 1 knjiga.

SLOVENSKE LJUDSKE PRIPOVEDKE – SLOVENE LEGENDS – Dušica Kunaver, \$30.

MODERNI ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR, \$80.

NA USODNEM RAZPOTJU - Persič Marjan, \$20.

BOŽIČNE PESMI V PROZI - Roberto Innocent, \$35.

USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE, \$10.

POBEGLI ROBOT – Vida Pečjak, \$3.

PRATIKA 2002, Celje, \$5.

PRATIKA 2003, Celovec, \$10.

CELOVŠKE MOHORJEVE KNJIGE -\$90.

NOVE ZGOŠČENKE (CD) CENA \$22

MARIBORSKI OKTET - Jubilejni koncert

ob 20 - letnici

KOMORNÍ ZBOR AVE - Eno dete je rojeno

ANTON MARTIN SLOMŠEK - Drobtinice

SESTRE KLARISE - Marija Mati moja

FRANC JAVORNIK - Portret prvaka

ljubljanske opere

KVINTET SONČEK - Večerni zvon

BRATJE PIRNAT

FOTOGRAFIJE SO PRISPEVALI:

P.Ciril: 1,5,23,26,27. M.Abram:1. Arhiv

Misli:4,6,19,. A.Ceferin:10. J.Vuzem:11,12.

P. Filip:15. M.Magajna:17. I. Spevan:21. A.

Mrčun:22. Z.Dorut:22. J.Peddle-Ledinek:23.

L.Čušin:24. Arhiv SDS:24. A.Markič:28. R.

Mazzitelli:31. Arhiv družine Mikuletič:34.

FOTOGRAFIJI Z NASLOVNE STRANI:

Zimski razgled izpred brezjanske bazilike Marije Pomagaj v smeri proti Triglavu. V parku pa čudovit spomenik Svete Družine, delo akademskega kiparja specialista Staneta Kolmana z Zgoše pri Begunjah na Gorenjskem.

FOTOGRAFIJA SPODAJ: Na odru slovenskega kluba Planica je fotograf ujel dvojne slovenske trojčke v Melbournu: Mamilovičeve Benjamina, Simona in Timothija in Bergočeve Jacksona,

Culloma in Simone, k harmonikarju gre njihov dve leti starejši bratec Justin. V februarju 2003

bodo trojčki stari štiri leta. Vsak otrok prihaja na svet s sporočilom, da Bog ni obupal nad človekom.

RISBE: Zorka Černjak: ovitek.

Bog ni obupal nad človekom

Urednikove misli

OB IZTEKU LETA IN MENJAVANJU KOLEDARJA je pa vendarle zanimivo, da ob vsem gledanju nazaj na prehodeno pot in kronologijo časa in dogajanja ohranjamo čvrst pogled naprej v prihodnost. V zaupanju na moč dobrega si želimo najboljše. Za nas verne je temelj zaupanja v dogodku Božjega rojstva – v učlovečenem Bogu Jezusu Kristusu, človekovem Odrešeniku.

Pred nami so božični prazniki. Vsako leto poslušamo isto božično zgodbo. Toda mi smo drugačni. Naš svet je drugačen. Naša doživetja in spomini so se povečali, naše upanje je bilo preizkušeno, naša ljubezen nas je klicala na nove poti. Toda ne glede na to, kaj nas je doletelo, kaj vse smo pridobili ali izgubili, nam božično sporočilo prinaša novico o novem rojstvu in o možnosti našega lastnega prerojenja. Govori nam, da je lahko drugače; daje temelj našemu upanju, da je novo življenje mogoče zaradi rojstva Božjega Sina.

Veselje te svete noči naj napolnjuje naša srca in ves svet. Izrecimo dobrodošlico Kristusu, Sinu Očetovemu, ki je prišel k nam kot naš Brat in Odrešenik. V odpiranju srca Kristusu se odpiramo tudi bližnjemu. Kristus nas vodi in usmerja na veliko bolj pomembnem potovanju kot je bilo tisto na Mesec - na potovanje v Očetovo kraljestvo in večno življenje. Te poti nam ni treba prehoditi sam. Potujemo skupaj kot božje ljudstvo in sledimo glavi Kristusu.

Zato se vsako leto, dragi brat, draga sestra, odpravljamo v Betlehem, da ponovno odkrijemo svoje lastne korenine v daru Jezusa in ustvarimo nove poti drug do drugega.

Tako tudi letosnje decemberske Misli prihajajo do Vašega doma s tem sporočilom. Vsako praznovanje božičnih praznikov nas utrjuje v prepričanju, da Bog ni obupal nad človekom.

Naj milost Betlehema napolni ozare vseh Vaših prizadevanj. Blagoslovljene praznike Kristusovega rojstva in vse žegne v novem letu 2003 Vam iskreno želim, prisrčno pozdravljam in se Vam zahvaljujem za Vašo zvestobo Mislim, ki so letos dokončale svoje prvo leto po srečanju z Abrahamom. S koledarjem za navadno leto 2003, ki je kot priloga tej številki, smo napolnili 352 strani letosnjih Misli. Tej številki smo povečali 4 strani, pa je še zmanjkalo prostora za mnogo že zbranega. V uredništvu se trudimo, da bi bila ta najstarejša slovenska revija v Avstraliji čim bolj Vaša.

Prijetno branje, vesele in milosti polne praznike Vam želim.

Srečno in Bog živi!

pater Cyril

Na novega leta dan, 1. januarja 1981, je v Švici umrl 85-letni zdravnik in pisatelj Archibald Joseph Cronin. Kljub človeški slabosti in sebičnosti je verjel v dobroto. Vera je imela v njegovem življenju posebno mesto in izjemno vlogo. Med vrhunci in padci je bila Božja milost nenehno na delu. V življenjepisu "Pustolovščine dveh svetov" je zapisal: "Kot mlad mediciniec sem mislil na Boga in se ponosno nasmihal s prezirom biologa. Ko pa sem pomagal pri čudežu novega rojstva, z umirajočimi delili tihe nočne ure ter čutil dih smrti, je bilo konec moje nadute gotovosti. Izkustvo mi je odkrilo globlje vrednote. Poslovil sem se od ošabnosti. To je bil prvi korak k Bogu."

Opisal je življenje brezverca, čigar hči se je poročila z vernim možem. Ko je maloverni oče hudo zbolel, se je močno spremenil. Vendar je še govoril: "Ne varaj se, v Boga ne verujem." Tedaj mu je hčerka rekla: "Bog pa veruje v tebe, oče!" Besede so nepričakovano učinkovale.

Karkoli mislimo in delamo, smo vedno Božji otroci. Oče nas pricakuje in se nam razodeva. Poslal nam je Sina, da po njem spoznavamo Oceta in pridemo k Njemu. To je vsebina, poslanstvo in skrivnost svete noci. Da bi vse lo ponovno doziveli v obnovljenem zaru vere, zdravja, zadovoljstva, sreće in veselja Vam zelimo Vaši patri, pastoralni sodelavci, uredništvo in uprava Misli, naši posinovljeni misijonarji, pa tudi patri in sestre, ki so nekdaj delovali med Vami.

Pastir s čredo ovac na betlehemskej poljanah.

Milost božičnih praznikov naj razširi moc blagoslova na vse novo leto 2003!

HVALIM STVARNIKA

Hvalim Stvarnika, da sem, kar sem.

Hvalim ga za luč oči, plamen razuma, ogenj ljubezni.

Hvalim ga za prostor, kjer stojim,
za čas, ki v njem z zemljo hitim,
za ljudstvo, ki me obdaja,

za trpljenje ter tudi za vse veselje po Adamu zoženo.

Hvalim ga, da ga lahko hvalim,
hvalim ga, da sem srečen, ker bom srečen.

Hvalim ga za dan in noč,
za veter in zemljo, drevesa in morje,
grozo in oddih,

hvalim ga za občestvo grešnikov in občestvo svetnikov.

Hvalim ga za nenadnost in čakanje,
raznovrstnost in sredino, za svobodo in službo,
in za največjo tolažbo, ljubezen.

Hvalim ga za roko, ki jo iztegnem,
za nogo, ki z njo plešem,
za srce, ki ga v njem nosim, za oči, ki me vežejo na njegov vrt.

Hvalim ga za razum, ki tehta,
sodi in meri, za moči svojega bitja,
tajno skrite, za kraj svetih poljubov, magnetnico, ki je neprestano
nemirna.

Hvalim ga za vse, kajti veliko sem videl
od prvega trenutka do danes
in slišal in pel in govoril in mislil in želet,
hvalim ga za najdražjo moč, ki mi jo je podaril,
da ljubim in ustvarjam z njo.

Edvard Kocbek

PAPEŽ RAZGLASIL LETO ROŽNEGA VENCA

Apostolsko pismo Rožni venec Device Marije – Janez Pavel II. je 25. letu svojega pontifikata začel v zaupanju in znamenju Božje Matere in molitve rožnega venca.

Za ves katoliški svet je papež razglasil leto rožnega venca in to molitev nekoliko razširil. Po njegovi želji naj bi se leto rožnega venca obhajalo od oktobra 2002 do oktobra 2003 in krepko pri pomoglo k poživitvi te oblike molitve, ki je v katoliški Cerkvi zelo razširjena, a so jo v zadnjih desetletjih nekateri nekoliko odrivali.

Papež je izrazil željo, da bi verniki znova odkrili mistično globino, ki je skrita v preprostosti molitve rožnega venca. Dosedanjim 15 skrivnostim rožnega venca je dodal pet novih o Jezusovem živjenju in delovanju. To naj bi pomagalo, da rožni venec ne bo samo mehanična molitev, temveč premišljevalna molitev, ki nas vodi k boljšemu razumevanju evangelija in k popolnejši hoji za Kristusom. Papež je prepričan, da lahko poživitev molitve rožnega venca spremeni srca ljudi in postane vir miru.

Dosedanjim »veselim«, »žalostnim« in »častitljivim« skrivnostim je papež dodal pet tako imenovanih »svetlih« skrivnosti. Dosedanje obliko rožnega venca je določil papež Pij V. leta 1569. Sedanja sprememba je prva po tem letu.

Nove skrivnosti obravnavajo Jezusov krst v Jordanu, svatbo v galilejski Kani, Jezusov klic k spreobrnjenju, spremenitev na gori Tabor ter postavitev Evharistije. Dosedanje skrivnosti rožnega venca so se osredotočale na Jezusovo rojstvo, pasijon in vstajenje. Papež pravi, da rožni venec ni ovira za ekumenizem, pa tudi ne poziv k begu pred problemi sveta. Spričo sedanje nevarnosti za svetovni mir je rožni venec naravnana na mir. Ta molitev napravlja molivca za ustvarjalca miru in ga navdaja z upanjem, da je mir z Božjo pomočjo vendarle mogoč.

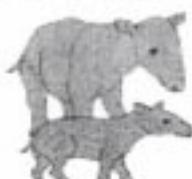
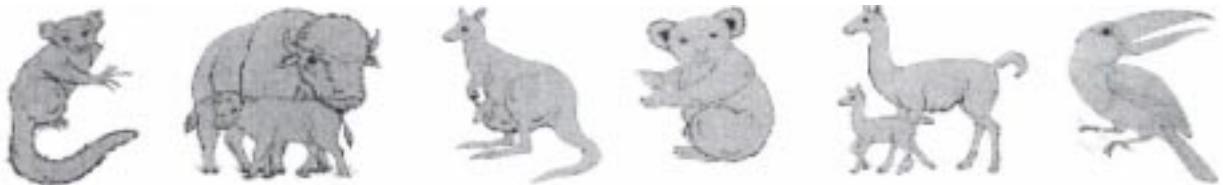
Papež za drugačen potek molitve:

Poleg novih skrivnosti papež priporoča nekoliko drugačen potek molitve rožnega venca. Te spremembe naj bi bolj krepko opozarjale na kontemplativni značaj rožnega venca. Na začetku naj bi bilo branje iz svetega pisma, ki je lahko podlaga za meditacijo. Dalje papež priporoča trenutke molka pri molitvi rožnega venca in svetuje, naj bi dali poseben poudarek molitvi »Slava Očetu«, to bi lahko storili s petjem.

Poleg tega vsebuje papeževi pismi tudi nekaj predlogov glede običaja, ob katerih dnevih se moli kateri del rožnega venca. **Nove »svetle skrivnosti« naj bi premisljevali ob četrtekih. Veseli del rožnega venca naj bi bil na vrsti ob pondeljkih in sobotah, častitljivi del ob sredah in nedeljah, žalostni del pa ob torkih in petkih.**

Papež podpisuje Apostolsko pismo o rožnem vencu.

BOŽIČNO DARILO OTROKOM, KI NISO KRIVI, DA DIVJA V DEŽELI VOJNA TER VLADA DISKRIMINACIJA, SOVRAŠTVO IN BEDA ...

Sredi letošnjega leta sem bila povabljena k sodelovanju pri projektu, ki nas je duševno obogatil in nagradil z neizmernim zadovoljstvom. Idejna voditeljica, profesorica paleontologije Patricia Vickers Rich z univerze Monash je ob svojem raziskovalnem delu srečala tudi afganistanske otroke: nedolžne, prestrašene, bedne in lačne.

Za letošnji božič smo pripravili risanko z najznačilnejšimi živalmi sveta, z opisom njihovega življenja in z zemljevidi, ki prikažejo kraj bivanja. Značilnost risanke je besedilo v angleščini in v dveh afganistanskih jezikih: v Dari in v Pašto jezikih, ki sta najbolj razširjena med Afganistanci. Živali je narisal Andrew Plant, pri povezavi z SBS prevajalci je svetovala tudi Elica Rizmal in z radia 3 ZZZ Meta Lenarčič.

Vse delo je bilo prostovoljno – darovano; mnogi sponzorji so omogočili izid te knjige.

Kot vemo, bodo knjige in barvice prepeljane z vojaškim avionom in s pomočjo francoske humanitarne organizacije razdeljene otrokom v Afganistanu. Knjiga ni naprodaj - ampak je označena za mednarodni knjižni katalog kot darilo.

Pri oblikovanju knjige - posebno še s krogom živali - sem skušala poudariti pomembnost kroga nesebične ljubezni, miru, prijateljstva in prostora, ki ga imamo vsi pravico deliti in uživati.

Dobro poznamo geslo: OTROCI SO NAŠA PRIHODNOST!

Naj vsi otroci sveta poznajo in doživijo (poznamo in doživimo) LETOS in VEDNO:

MIR, VERO, MEDSEBOJNO LJUBEZEN; KRUH IN DOBROTO ...

Draga Gelt

ISBN 0 - 7326 - 2208 - 5

Čestitamo Dragi Gelt za sodelovanje pri tem projektu in grafični opremi knjige.

Ali se da po slovensko? Se da!

ZADNJI DVE LETI so imeli v Sloveniji burne razprave glede zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika Slovenije. Eno izmed glavnih vprašanj je, kako zaščititi uporabo slovenščine? Stanje in ohranjanje slovenskega jezika je velika skrb v Sloveniji danes, nič manj kot v preteklosti. Vendar Slovenija danes ni edina dežela, ki se čuti ogroženo in želi zaščititi svoj jezik. Vpliv angleščine predvsem preko medijev čutijo vse evropske države in na različne načine ščitijo uporabo svojega jezika. Zakoni, ki se nanašajo na zaščito jezika kažejo, kako pomemben je jezik kot orodje suverenosti, in enakopravnosti, celo obstoja naroda. Za to je odličen primer zgodovina slovenskega naroda.

V Avstraliji imamo seveda neprimerno večji problem s slovenščino. Druga in tretja generacija še razumeta nekaj slovenščine, ker starši ali vsaj stari starši govorijo slovensko, vendar otroci ne govorijo več. **Kakšni so izgledi za četrto generacijo?**

Kot avstralska Slovenka druge generacije imam svoje misli o tem. Slovenski jezik me zanima kot bistveni pojav slovenske kulture, iz katere izhaja moj rod. Možnosti za učenje obstajajo, imamo jih celo več. Slovenščina se bo v Avstraliji lahko obdržala, seveda če bo volja. **Svoje misli o tem bom povedala v angleškem jeziku**, tako da bodo lahko brali moji sovrstniki in vsi, ki se zanimajo za ohranjanje jezika.

Spoken Slovenian is rapidly diminishing amongst the second and third generations born in Australia. Mainly because it is easier to speak in English. It takes greater effort to maintain knowledge of another language, albeit Slovenian or any other language which one learns at school. In the case of second and third generation Slovenians, who already have some understanding of the language, can maintain the language and progress well - with some effort and some formal tuition. This is the case where both parents speak Slovenian, or where the children have learnt some Slovenian from members of the extended family such as grandparents.

Language learning has been part of the educational policy in Australia for many years. Slovenian is amongst the forty-three languages available throughout Victoria at secondary level, and has been available as an optional school subject at second-

ary level in Melbourne and Geelong since 1977, Sydney in 1978. Many more parents could have taken up this opportunity for their children. One major constraint is that the classes are held weekly on Saturday mornings, and coincide with sporting activities, and training in dance and music. In Victoria, the Slovenian associations have in the past provided Slovenian language classes at pre-primary and primary level on other days of the week. Some of these classes have closed due to lack of interest.

As a second generation Slovenian, I learnt the Slovenian language from my parents, a great legacy. I built on this with further reading and study. It has given me a channel to contemporary Slovenia, as well as the culture of my parents and ancestors. Then I found that Slovenian gave me a good basis for understanding other Slavic languages and was used in my Sanskrit studies. I believe that language is part of each person's heritage, to be handed to the following generations. Children need to be given a real opportunity to learn it at the ideal age, when it is easily absorbed, when they are learning to speak. Later when children begin to acquire the language of the environment, it becomes more difficult, however with some commitment the language of the home and family can be maintained and developed further parallel to the language used in school. This means speaking the language at home, attending the optional classes for Slovenian on Saturday mornings and reading. The Slovenian Religious and Cultural Centre in Melbourne runs the Slomšek School, with classes for younger children. In Melbourne there is also the option of private tuition. Another alternative, taken up by many, is to go to Slovenia, live in the country and learn the language there; this is possible at secondary level, as well as for the adults.

Recently there has been an upsurge of interest among the second and third generation adults. Usually a visit to Slovenia is followed by a renewal of interest in Slovenian language. Some have been attending Saturday classes of the Victorian School of Languages for a number of years, but for many this is not an option, due to other commitments. The majority prefer to attend courses over a short period and are interested in self-study

language materials. Usually they understand some Slovenian but need the skills to be able to speak, read and write. In many cases their great reluctance to speak stems from the fact that they are speaking with a regional accent rather than the standard Slovenian.

Perhaps for the first time these young people come face to face with contemporary Slovenia and discover what Slovenia is really all about and what it has to offer – all the features of an advanced European country and culture, with a long history, that such a country can only be explored in depth by knowing the language. They discover the need to speak with relatives and friends in Slovenian, even though English is widely spoken among the younger generations. Most importantly they realize that one learns much more about a culture through language, and that it is well worth the effort.

At the Institute for Slovenian Studies of Victoria, we have long seen the need for more language resources for students who cannot attend classes; due to work commitments, clashes with other interests, or lack of interest by parents. There is a demand for Slovenian language textbooks, and several are available, however they all require teacher assistance.

To develop language skills further, a longer stay in Slovenia is beneficial. One can enrol in the varied courses for Slovenian, which are offered by the University of Ljubljana and the Language Institute at Koper (for more detail look on the website www.thezaurus.com, Slovenian Language Resources, Slovenian Language Courses). In 2002 the Institute for Slovenian Studies of Victoria initiated the project Secondary Students in Slovenian schools. **The first group of students will be attending Slovenian schools for two months in 2003.**

In 2001 the Institute completed the first comprehensive outline for a Slovenian language online course for beginners. The project was started because of the perceived need and demand from all over the English - speaking world. The course proposal was presented in Slovenia at the end of 2001. The Institute's web site Thezaurus was initially developed because of this interest and as a platform for the course. After intensive and wide-ranging research of information and interactive technology, funding and personnel requirements, the course

was developed for the global market. This year we were informed that Slovenia is starting its own online course, and will take a year to research the needs of students. Our course is in abeyance until further developments. Now, our intention is to explore other options.

Sandi Ceferin

NAŠI SREDNJEŠOLCI ODHAJAJO V SLOVENIJO – DVA MESECA NA SLOVENSKI ŠOLI 2002- 2003

Leto 2002 je v mnogih ozirih prelomnica za slovenski jezik. 25 let je, odkar poučujemo slovenski jezik v Avstraliji. Lepa doba in lep uspeh. Vendar smo s tem zaključili obdobje, ki zaznamuje prve vale priseljencev. Želeli so si ustvariti nov dom v tej oddaljeni deželi, obenem pa ohraniti vse, kar jih je še vezalo na domače kraje – predvsem domače navade in domač jezik. Tako je slovenska beseda prišla tudi v Avstralijo.

Tem zgodnjim priseljencem je bilo mnogo do tega, da se slovenski jezik ohrani tudi med rodom, ki je rastel na avstralskih tleh. V 60 in 70 letih so ustanavljali nedeljske šole po verskih središčih in klubih. V letu 1977 so s skupino 140 učencev v šestih razredih na treh gimnazijah pričeli s poukom slovenščine kot izbirnega predmeta v državnem šolskem sistemu Avstralije.

Po 25 letih imamo na gimnaziji v Princess Hill, Carlton en razred z vpisanimi 14 učenci. Učenci so srednješolci, ki so rastli v Avstraliji, nekateri imajo starše, ki so rojeni v Avstraliji, ali so odrasli, ki se želijo naučiti slovensko.

Zanimanja in povpraševanja za pouk slovenskega jezika je precej, vendar večina ne more obiskovati sobotnih razredov.

Prišel je čas, da se vprašamo: Kako naprej?

Zelo pomembna iniciativa je bil spletni projekt Inštitut za slovenski jezik - Thezaurus.com, ki vsebuje povezave in arhive za študij slovenskega jezika. Po štirih letih predstavlja ta projekt velik uspeh, saj dobiva do 160 000 zadetkov mesečno iz 53 držav sveta.

Za obnavljanje in oživljjanje slovenskega jezika tukaj pri nas pa so potrebne še druge iniciative in predvsem povezave s Slovenijo.

Jasno je, da je edina prava pot do znanja slovenskega jezika bivanje in študij v Sloveniji. Nekaj mladih avstralskih Slovencev se je preko let te možnosti tudi poslužilo. Že nekaj časa premišljujemo, kako bi to izvedli na srednješolski stopnji, ko je učenje in doznavanje najbolj intenzivno.

Letos je končno prišlo do pomembnega koraka. **V letu 2003 pošiljamo štiri srednješolske učence v Slovenijo za dva meseca na pouk in prakso slovenskega jezika na slovenskih šolah.**

Pobuda za to iniciativo je prišla v prvi vrsti od učiteljice Sandi Ceferin, ki je organizirala začetno fazo z dijaki in njihovimi starši, ter vso potrebno dokumentacijo. Zadevo je pokrenila mag.prof. Aleksandra Ceferin v korespondenci z dr.Žigonom na Uradu za Slovence po svetu, z dr. Lucijo Čok, ministrico za šolstvo, z g. Grudnom na Ministrstvu za šolstvo, z ravnateljem g.Vladimirom Anželom v v Vipavi in ravnateljem šentvidske gimnazije g.Jožetom Mlakarjem. Potrebno je bilo tudi zaprositi Ministrstvo za šolstvo za kritje stroškov bivanja in Urad za Slovence po svetu za delno kritje potovalnih stroškov. Imeli smo vrsto idealnih predpogojev: iniciativne učitelje in motivirane dijake, neposredne povezave Inštituta za slovenske študije Viktorije. Tako se bo projekt "avstralsko-slovenski dijaki v slovenski šoli" uresničil.

Vsi štirje dijaki so že več let učenci slovenščine na Viktorijski šoli za jezike. Andrej Bratina se je letos vpisal v 11. letnik (VCE) in bo v letu 2003 polagal izpite za maturo iz slovenskega jezika. Ima namen odpotovati ob koncu novembra in obiskovati Škofijsko gimnazijo v Vipavi v decembru in januarju. Šola bo za Andreja pripravila primeren program in uskladila do neke mere s tematiko in zahtevami VCE. Predvsem upamo, da bo dijak imel čim več priložnosti komunikacije s slovenskimi dijaki za izboljšanje govorne kompetence.

Tri dijakinje: Melissa Bratina, Natalie Postružin in Michelle Kohek, leta 2003 v 10.letniku, bodo predvidoma potovale v septembru mesecu in ostale dva meseca. Bivale bodo skupaj v domu sv. Stanislava in obiskovale Škofijsko klasično gimnazijo v Šentvidu. V naslednjem letu bodo po "e-mail" pošti navezale stike s slovenskimi dijaki in sklenile prijateljstva že pred svojim prihodom v Slovenijo.

Z Andreja je čas kar tesno odmerjen. Vendar vozovnico že ima in bo lahko ob koncu novembra odpotoval. Mi pa upamo da se bo vrnil z dobro mero znanja slovenščine takorekoč "fluent speaker". Saj mu bo to znanje tudi zelo prav prišlo. Matura je zahtevna tudi za tiste dijake, ki že dobro govorijo slovensko. Ravnatelj gimnazije, g. Vladimir Anžel, je že sporočil, kaj pričakuje od Andreja ob prihodu – poročilo o glasbi avstralskih domorodcev. Lahko bo povedal nekaj v slovenščini, nekaj v angleščini.

Mnogo pričakujemo od tega projekta. Za nas je to realističen način ohranjanja slovenskega jezika, od katerega bo naš mlad rod in mi sami v Avstraliji imeli samo veliko korist. Kot prvi štipendist je Andrej pionir, po katerem bomo presodili uspeh takšnih povezav v prihodnosti. Njegova naloga je, da vzpostavi prve prijateljske vezi s slovensko šolsko mladino in s tem temelje za prihodnost.

Upamo, da se bo Andrej v Sloveniji dobro imel, da bo sklenil zanimiva nova poznanstva in si pridobil izkušenj in znanja. Kako bo vse poteklo, bomo natančneje zvedeli po Andrejevi vrnitvi v januarju. Pričakujemo lepo poročilo v slovenskem jeziku in tudi nekaj za Misli in Kotiček mladih, katerega urednik je Andrej.

Aleksandra Ceferin

SLOVENSKI RAZRED V LETU 2001

Od leve: Učiteljica Sandi Ceferin, učenci: Andrew Bratina, Matija Šraj, Michael Polh, Katherine Polh, Zalika Rizmal, Amra Brnjak, Melissa Bratina, Natalie Postružin, učitelj Pavel Šraj, učenci: Amar Falan, Lenka Šraj, Helena Oppelt, Kathleen Thomasin.

p. Janez Tretjak, OFM
HOLY FAMILY SLOVENIAN MISSION
51 Young Ave, WEST HINDMARSH
SA 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903
E-mail: tretjakj@picknowl.com.au

SV. DRUZINA ADELAIDE

NA PRAZNIK SPOMINA JEZUSOVEGA ROJSTVA se bomo v našem verskem središču pričeli pripravljati 16. decembra z devet-dnevnicno. Tudi letos bo romala podoba Marije Pomagaj po slovenskih družinah, kjer se bodo družine zbirale k molitvi rožnega venca, litanij v čast Materi Božji in petju Marijinih in adventnih pesmi.

Na sveti večer bo večerna maša že ob 7. uri za tiste, ki se zaradi bolezni ali prevoza ne morejo udeležiti polnočnice. Od 11.30 pa do polnočnice bomo poslušali lepe slovenske božične pesmi.

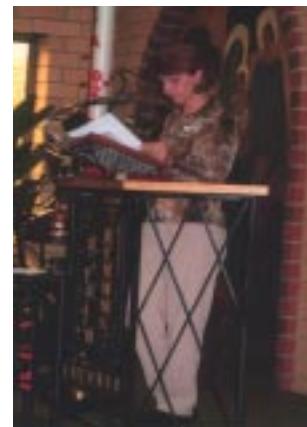
Ob polnoči bo slovesna polnočica - na božič pa po nedeljskem urniku ob 10.00 uri dopoldne slovesno bogoslužje.

Letos praznujemo Božič na sredo in bo kot navadno zvečer ob 7.30 na etnični radijski postaji božična oddaja!

26. decembra, na praznik prvega mučenca svetega Štefana bo ob 9.00 dopoldne sveta maša in blagoslov vode in soli.

27. decembra na god apostola Janeza in evanđelista ob 9.00 uri sveta maša in po maši blagoslov vina.

Zavetnike našega misijona Svetе DRUŽINE bomo obhajali v nedeljo, 29. decembra. Pri sveti maši se bomo spomnili vseh naših živih in pokojnih dobrotnikov, ki so skozi vsa leta zvesti slovenski skupnosti. Po maši bo agape! Na staro leto bo ob 6.30 zvečer maša v zahvalo za vse prejete dobrote letošnjega leta. Na novo leto pa ob 10.00 uri maša za blagoslov in Božje varstvo. ROJAKE V MILDURI bom obiskal v ponedeljek 9. decembra. Pred mašo bo priložnost za spoved v farni cerkvi Srca Jezusovega. Ob kateri uri bo maša, bodo rojaki obveščeni pravočasno.

V BERRIJU bom v torek, 10. decembra. Pozno popoldne bom obiskal bolne v domu za ostarele. Zvečer ob 7.00 uri bo maša v farni cerkvi in pred mašo bo priložnost za prejem zakramenta svete spovedi.

Gospa Stanka Sintič je srce in duša kulturnih programov v našem središču (fotografija zgoraj). Naša skupnost je majhna, a v njej je veliko požrtvovalnih src in rok, ki poprimejo za vsako delo. Vsem smo hvaležni za vsako dobro delo.

Naši pokojni

V nedeljo, 3. novembra, je v zgodnjih jutranjih urah dotpel v Marry Potter Hospicu in se srečal s svojim Stvarnikom in Odrešenikom kateremu je živel **IGNAC AHLIN**. Rodil se je v Dednem Dolu na Dolenjskem 6. aprila 1922 v Liparjevi družini najmlajši, sedmi otrok. Kmalu po Ignacovem rojstvu, mu je oče umrl, ki se je vrnil bolan iz fronte prve svetovne vojne. Že kot otrok je moral trdo delati, ko je pomagal mami na kmetiji. Osnovno šolo je obiskoval v Višnji Gori, po končani osnovni šoli se je kot nadarjen mladenci vpisal na kmetijsko šolo v Novem mestu. Po izbruhu druge svetovne vojne je bil Ignac mobiliziran v domobransko vojsko. Zajet je bil v Turjaku od partizanov in je po čudežnem naključju pobegnil. Še enkrat je bil med vojno zajet od Nemcev in odpeljan v nemško taborišče. Leta 1948 je pobegnil pred komunizmom in je v januarju prišel v Avstralijo v Fremantle. Kmalu so ga poslali delati železniško progo v Severno Avstralijo, kjer je bilo zaradi vročine in osamljenosti izredno težko življenje. Po dveh letih v Severni Avstraliji je prišel v Adelaido in se zaposlil pri avtobusnem prometu in vozil avtobus od 1953 pa vse do upokojitve. Leta 1952 si je poiskal življenjsko družico gdč. Lote Plavc, ki je bila zaposlena v Canberri - jo pripeljal v Adelaido in se poročila. V zakonu so se jima rodili štirje otroci: Janko, Frank, Ančka in Rosi. Ignac je bil steber slovenske skupnosti, lahko bi rekel pravi patriarch. Leta 1952, ko je prišel na pastoralni obisk iz Sydneys p. Klavdij, sta ga na železniški postaji dočakala sedaj že tudi pokojni Franc Mautner in Ignac Ahlin. Patra ni bilo težko prepoznati saj sta bila z Ignacom sojetnika v nemškem taborišču. Ignac je čestokrat pripovedoval, kako so imeli prvi sestanek glede maše, spovedovanja in sploh pastoralnega dela kar v živinskem vagonu in ga je to spominjalo na

taborišče. Skozi vsa leta je bil Ignac izredno požrtvovalen za slovensko versko skupnost. Vedno je rad pomagal materialno in moralno. Ko je bil v Sloveniji referendum, ko so se odločali za samostojno Slovenijo in so se pričeli ustanavlјati slovenski narodni sveti je bil Ignac eden od stebrov, zelo razgledan, saj je veliko bral. Kar nekaj let je vozil kombi, ki je bil namenjen za upokojence etničnih skupin, tudi naša skupnost je redno vsaka dva tedna križarila po južni Avstraliji in Ignac je bil vosten šofer, peljal, kamor so že leli potniki. Pred dobrimi 15 leti je zbolel. Odvzeli so mu ledvico, pričetek raka. Skozi vseh 15 let se je rak pojavljal na različnih delih telesa. Lansko leto pa se je pojavil na mažganih. Ko je bil v mesecu juniju in juliju v bolnici, je med nami gostoval pevski zbor Nonet Certus iz Maribora. Obiskali smo ga in so mu zapeli v bolniški sobi nekaj slovenskih pesmi. Zanj je bilo pravo doživetje in jim je bil neizmerno hvaležen. Kar nekajkrat je bil v hospicu Marry Potter - letos aprila je tudi praznoval hudo bolan svoj 80. rojstni dan v naši cerkvi skupaj s svojimi prijatelji. Ob tej priložnosti je bila njegova želja: nobenih darov - darujte za cerkev. Ignac je bil desna roka duhovniku.

8. novembra zvečer smo se zbrali ob krsti, v kateri je počival Ignac ves izčrpan od dolge in težke bolezni. Naslednji dan je bila cerkev polna, kot redkokdaj. Z mašo zadušnico smo

se Bogu zahvalili za bogato in vzorno življenje Ignaca. Somašeaval je tudi madžarski duhovnik Fr. Laszlo, na orgle pa je spremljala sestra Slavica iz hrvaške skupnosti. Ob koncu maše so se otroci poslovili od očeta (**fotografija na strani 12**), predsednik našega verskega središča Tone Jesenko, Ivan Legiša v imenu narodnega sveta, Jožica Gerden v imenu Slovensko avstralske konference, p. Cirila in melbournške skupnosti, Stanka Sintič v imenu domače fare Višnja Gora in Rosemary Poklar v imenu Certus noneta iz Maribora. Ignac počiva na Cheltenham pokopališču, kjer sta pokopana njegova zvesta prijatelja Franc Flajnik in dr. Stanislav Frank.

Slovenska skupnost svete Družine je iskreno hvaležna Ignacu za zvestobo in vso pokončnost in pomoč. Bog naj mu bo bogat plačnik za vse. Pri sveti daritvi pa se ga bomo spominjali. Ženi Lote, otrokom Janku, Frenku z družinama Ančki in Rozki z možem Štefanom izrekamo globoko sožalje in tudi drugim sorodnikom!

ANA ČINČ je umrla 16. junija 2002 v Berriu v bolnišnici. Rodila se je 16. junija 1915 leta v Bakovcih - Prekmurju. V Sloveniji se je poročila leta 1958 in so z možem in otroci odšli za boljšim kosom kruha v svobodno Avstralijo. Prišli so z ladjo Flamenio in pristali v taborišču kot večina naših rojakov v Bonegilli. Tam so ostali eno leto, kjer je mož v taborišču kuhal. Po enem letu jim je p. Bazilij našel hišo in delo za moža blizu Mt. Gambiera pri gozdarstvu. Tu je družina ostala 9 let. Leta 1967 so odšli na kmetijo s sadjem v Winkie. Tudi tukaj ni bilo lahko življenje. Vendar prekmurski narod je bil preizkušan s trpljenjem - so tudi to delo in življenje sprejeli. Leta 1988 je postala vdova. Živila je nekaj let pri sinu, pozneje pri hčerki Anici Kregar, v letu 2001 pa je odšla v dom za ostarele v Berri, kjer sta nekaj časa prijateljevali s Kregarjevo gospo. Vsakega obiska je bila vesela. Ko smo jo lansko leto obiskali z mariborskim škofom dr. Francem Kram-

bergerjem in provincialom p. Stanetom je tako veselo po prekmursko "gučala" in bila vesela, da so jo obiskali gospod škof. Nikoli ni kazala, da ni prav zdrava. Letos 16. junija pa se je srečala z Bogom. 21. junija je bila maša zadušnica. Počiva v grobu, kjer je pokopan njen mož. Naj počiva v miru Božjem! Bog ji naj bo plačnik za vse kar je dobrega storila v življenju, predvsem za življenja, ki jih je podarila svojim otrokom in jih z ljubeznijo vzgajala. Vsem otrokom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

In še voščila:

V oktobrsko-novemberški številki Misli sem zasledil, da sta konec septembra praznovala zlati jubilej zakonskega življenja **gospa ADA in g. CVETKO FALEŽ**. Ob tem lepem življenjskem jubileju jima (četudi pozno) iz srca čestitamo iz verskega in kulturnega središča svete Družine v Adelaidi. Danes so redki zakonci, ki so si kljub preizkušnjam in včasih izredno težkem življenju zvesti in ne prelomijo dane oblube Bogu, ki so jo izrekli pred oltarjem. Bog naj vaju spremila še naprej na vajini življenjski poti s svojim blagoslovom, razumevanjem in medsebojno ljubeznijo. Ada in Cvetko, Bog vaju živi še na mnoga leta!

Vsem rojakom v Avstraliji in tudi v domovini želim blagoslovljene praznike Gospodovega rojstva. V letu 2003 naj vas spremila Božje varstvo in blagoslov. Z molitvijo pa bom povezan še posebej z vsemi prizkušanimi brati in sestrami, ki vas je bolezen priklenila na dom ali posteljo. Bog naj bo vaša moč in tolažba!

p. Janez

NAROCNINA ZA Misli v LETU 2003 JE \$30 ZA AVSTRALIJO IN \$70 ZA LETALSKO POŠILJANJE REVIJE PO SVETU. OSTANITE ŠE NAPREJ ZVESTI BRALCI IN DOPISOVALCI. HVALA!

p. Valerijan Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION

313 Merrylands Rd., Merrylands, NSW 2160
PO Box 280, MERRYLANDS, NSW 2160)
Tel.: (02) 9637 7147 in (02) 9682 5478
Mobile: 0419 236 783 Fax: (02) 9682 7692
E-mail: rafael@zeta.org.au

SV. RAFAEL SYDNEY

KRSTI v cerkvi sv. Rafaela, Merrylands, 27. oktobra 2002:

DANIEL JOSEPH BELL, Yagoona, NSW.
Oče Steven, mati Irenka roj. Bolko. Botra sta bila John & Anna Maria O'Reilly.

BENJAMIN JUDGES MATESIC, Ainslie, ACT. Oče Ivo, mati Joanna roj. Judges. Boter je bil Christopher Judges.

Novorojenčkomu, staršem, botrom in njihovim družinam iskrene čestitke k prejemu krsta.

POKJNJI:

V soboto, 31. avgusta 2002, je v Matraville (Sydney) umrl **IVAN JURIN**. Rojen je bil v kraju Prijeko (otok Ugljan), 28.2.1938 kot sin Mateja in Ruže roj. Stipanov. V Avstralijo je prišel leta 1962. Naslednje leto se je v Paddingtonu poročil z Jožico roj. Lasič, ki je po rodu iz Slovenj Gradca. Ivo je bil najprej zaposlen v General Motor Pagewood, potem pa vsa leta na občini v Randwicku. Bolan je bil eno leto. Bolezen je zelo potrežljivo prenašal in vedno upal na ozdravljenje. Pokojnik zapušča poleg žene Jožice hčerko Rossano, poročeno Cowley, vnukinje Yvette, Alice in Hano, ter hčerko Katarino, 10 nečakov in nečakinj, v domovini in Avstraliji pa več bratov in sester. Pogrebna maša je bila opravljena 5.9.2002 v cerkvi sv. Andreja, Malabar. Pokopan je bil na Botany pokopališču.

V ponedeljek, 21. oktobra 2002, je v kraju Rossmore (okolica Sydneja), NSW, umrl **JURIJ (GEORGE) SUŠNIK**. Rojen je bil 3.3.1944 v Vrhopolju pri Kamniku, kot sin Jožeta

in Frančiške roj. Sitar. V tovarni »Stol« na Duplici se je izučil za tapetnika. Leta 1966 je prišel v Avstralijo. Živel je dolga leta pri prijatelju Ludviku Lavrenčiču, Summer Hill, NSW. Med drugim je bil zaposlen v tovarni drobnih metalnih izdelkov. Leta 1990 je zbolel za anemio, devet let pozneje je imel operacijo, vendar je bolezen klub temu hitro napredovala. Ko je z Marto Mihalič čuval hišo družine Pavla Bogataja, medtem, ko je bil ta na dopustu, se mu je zdravje nenadoma poslabšalo. Pater Filip mu je podelil sv. zakramente. Dva dni pozneje pa je končal svoje zemeljsko potovanje. Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu v petek, 25.10.2002, pokopan pa je bil na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu. Jurij je bil član igralske družine v Merrylandsu in tudi član Slovenskega društva Sydney. Bil je družaben človek, rad je imel veselo družbo in bil vedno pripravljen za šalo in smeh. Tu zapušča prijateljico Marto Mihalič, v Nemčiji sestro Jožefino, v domovini pa sestro Vero in brata Janka z družinami.

V sredo, 13. novembra 2002, je v bolnici v Fairfieldu umrla **MARIJA VELIŠČEK**, roj. Reja. Rojena je bila 27.11.1925 v Kozani, v Goriških Brdih. Bila je hčerka Antona in Marije Reja. Marija je bila med vojno na prisilnem delu v Nemčiji. 17.4.1947 se je v Kozani poročila z Antonom Veliščkom, ki je po rodu iz Šmartnega v Goriških Brdih. Anton je umrl v Sydneju 5.9.1990. Družina je v oktobru 1963 z letalom družbe Alitalia prišla v Avstralijo. Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu v sredo,

20.11.2002. Pokopana je bila na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu poleg pokojnega moža. Pokojnica zapušča hčerko Suzy Brookdorfer s hčerkama Astrid in Birgit, sina Zvonka ter hčerko Miriam Velišček, sestro Bruno Gianessi (Earwood, NSW) s sinovi Robiem in Alexom ter brata Romana (Kozana) s hčerko Lizo.

V sredo, 20. novembra 2002, je umrl **MAX ŽUŽEK**. Rojen je bil 15.10.1935 v Baču pri Knežaku. Tu pa je živel v Fairfield West, NSW. Do upokojitve je bil zaposlen v tovarni vlakov

v Blacktownu. Več let je bolehal za rakom, ki je bil tudi vzrok smrti. Pokojni zapušča ženo Rozanno, hčerko Dianno in sina Garyja, v domovini pa še dve sestri in brata. Brat Alojz Žužek je umrl v Sydneyu pred desetimi leti. Pogrebne molitve so bile opravljene v soboto, 23.11.2002 v cerkvi sv. Benedicta v Smithfieldu, NSW. Pokopan je bil na pokopališču v Liverpoolu.

Vsem domačim pokojnih izrekamo iskreno sožalje.

p. Valerijan

Pomoč bolnikom in umirajočim

NAŠI BOLNIKI SO POTREBNI NAŠE POZORNOSTI. Ob praznikih bodo huje občutili svojo izoliranost od prijateljev in znancev. Zato jih radi obiskujmo in skušamo pomagati po svojih močeh. Tudi družina, ki ima bolnika v svoji sredi, je potrebna pozornosti in pripravljenosti z naše strani za morebitno pomoč. Vaši duhovniki Vas prosimo, da nas obvestite, da bolnike in ostarele obiščemo, se z njimi srečamo in jim podelimo svete zakramente. Strah, da bi se bolnik prestrašil, če pride duhovnik, je neumesten - kako boleče je za duhovnika, ko ga obvestijo o nekom šele, ko urejajo za njegov pogreb.

Na Mirrabooka Crescent v Little Bay v Sydneyu živila zakonca DJIKIČ. PETAR je rojen v hrvaški Istri 2. januarja 1927 in ANGELA KOVAČIČ, rojena 24. februarja 1929 v Vremu. Pred pol stoletja sta si v župnijski cerkvi Marijinega vnebovzetja v Vremskem Britofu 25. oktobra 1952 obljudila, da si bosta zvesta v sreči in nesreči, bolezni in zdravju. Kmalu po poroki sta odšla v Italijo, bila nekaj časa v taborišču in leta 1956 odšla v Avstralijo. Le dva meseca sta bila v Viktoriji v Ballaratu, potem pa sta se odpravila v Sydney, ker je v Botany bivala Angelina rojakinja. Delala sta v različnih tovarnah. Že 15 let stanujeta v svoji hiši v Little Bayu.

Tu preživljata poleg lepih tudi težke dni bolezni. Zato sta zlato poroko slavila v misilih v skromni sobi in največ v postelji v pričakovanju srečanja s Kristusom v sv. obhajilu. V zavesti, da jima bo le on pomagal in jima dajal poguma, kakor naroča sv. apostol Jakob, sta tudi zakrament za bolne sveto maziljenje prejela ob obisku duhovnika nekaj dni po obletnici poroke – na zadnji dan Marijinega meseca, 31. oktobra 2002. (Na fotografiji sta zlatoporočenca s patrom Filipom).

p. Filip

ADVENTNI IN BOŽIČNI SPORED

Sv. Rafael Merrylands

1. dec. 1. adventna nedelja – Po maši ob 9.30 bo Slomškova šola v dvorani nastopila in pozdravila sv. Miklavža, ki bo nato obdaroval vse otroke.

5. dec. četrtek – srečanje bolnikov in upokojencev. Začetek s sv. mašo ob 10.30, sledi kisilo in družabnost v dvorani.

8. dec. 2. adventna nedelja; praznik Brezmadežne. Pri maši ob 9:30 bo zborovsko petje.

15. dec. 3. adventna nedelja. Sv.maša ob 9:30 dop.

16. dec. Ponedeljek – začetek BOŽIČNE DEVETDNEVNICE. Sveta maša je vsak dan ob 7:00 zv, razen četrtka ob 10:30 dop. in nedeljo 9:30 dop.

SPORED BOŽIČNE DEVETDNEVNICE od 16. – 24. dec. Petje pri sv. maši med tednom ob 7.00 zv., obe nedelji pa ob 9.30.

Nameni:

1. dan: za duhovno doživetje božiča pri naših družinah.
2. dan: za dobro opravljeno božično spoved.
3. dan: za več ljubezni in dobrohotnosti v naših družinah
4. dan: za žrte terorizma in begunce po svetu.
5. dan: za mladino.
6. dan: za spoštovanje zakramenta sv. zakona.
7. dan: za papeža in Cerkev.
8. dan: za bolnike, za mir na svetu in potreben dež v naši deželi.
9. dan: za duhovne in misijonske poklice.

22. dec. 4. adventna nedelja – Družinska maša ob 9.30 za starše in otroke z molitvami ob božični devetdnevnci.

24. dec. Torek – Božična vigilija, Adam in Eva; **ob 8.00 zj. vigiljna maša** in zaključek božične devetdnevnice, **ob 11.30 zv. prepevanje božičnih pesmi v dvorani**

25. dec. Sreda, BOŽIČ – Jezusovo rojstvo; **ob 12.00 slovesna polnočnica** za člane naših skupnosti z zborovskim petjem. **Ob 8.00 zj. Pastirska maša** z ljudskim petjem božičnih pesmi. **Ob 9.30 dop. Velika maša** z zborovim petjem.

26. dec. četrtek, sv. Štefan – prvi mučenec; **ob 9.30 dop. praznična sv. maša, ob 6.00 zv.**

praznična sv. maša, **ob 7.30 zv. ŠTEFANOVANJE** in praznovanje neodvisnosti – družabna prireditev s plesom.

27. dec. petek – sv. Janez Evangelist; ob 6.00 zv. molitev pred Najsvetejšim, prilika za sv. spoved in blagoslov, **ob 7.00 zv. sv. maša z blagoslovom vina.**

28. dec. sobota – Nedolžni otroci; ob 7.00 zv. vigiljna maša pred praznikom sv. Družine.

29. dec. nedelja – praznik Sv. Družine; ob 9.30 dop praznična sv. maša in zahvalna pesem za konec leta in blagoslov.

31. dec. torek – Silvestrovo; ob 7.00 zv. zahvalna sv. maša ob koncu leta.

1. jan 2003, sreda – NOVO LETO; praznik Matere Božje; ob 9.30 dop. in 7.00 zv. praznična sv. maša.

5. jan 2003, nedelja - Gospodovo razglašenje; ob 9.30 dop. slovesna sv. maša z ljudskim petjem

6. jan 2003, ponedeljek – TRIJE KRALJI; ob 9.30 dop. in 7.00 zv. praznična sv. maša.

Wollongong – Figtree

8. dec, 2. adventna nedelja; ob 4:00 pop. sv. maša, nato prihod sv. Miklavža v dvorani.

22. dec, 4. adventna nedelja; redna služba božja ob 5:00 pop.

24. dec, torek – Božična vigilija; zgodnja polnočnica ob 8:00 zv.

1. jan 2003, sreda – NOVO LETO; praznik Matere Božje. Izredna praznična sv. maša ob 5:00 pop.

5. jan 2003, nedelja - Gospodovo razglašenje; ob 5:00 pop. slovesna sv. maša

12. jan 2003, nedelja – Jezusov krst; ob 5:00 pop. – redna sv. maša, sicer pa vsako 2. in 4. nedeljo v mesecu ob 5.00 uri popoldne.

Canberra

15. dec, 3.adventna nedelja; redna služba božja ob 6:00 zv.

25. dec, sreda – BOŽIČ; izredna slovesna maša ob 6:00 zv.

19. jan. 2003, 2. navadna nedelja med letom,

ob 6:00 zv. redna služba božja v cerkvi sv. Petra in Pavla, Wisdom St. Garran, ACT.

16. feb. 2003, navadna nedelja med letom ob 6:00 zv. redna služba božja.

Sicer pa je sv.maša vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6:00 uri.

Gold Coast (Zlata obala), QLD

4. jan 2003, sobota - Gospodovo razglašenje; ob 7.30 zv. – slovesna sv. maša, cerkev Srca Jezusovega, Fairway Dr., Merimac, QLD.

Cornubia »Planinka«, QLD

5. jan 2003, nedelja - Gospodovo razglašenje; ob 10.30 dop. slovesna sv. maša, sledi običajni piknik in obisk bolnikov in onemoglih!

Newcastle

29. dec. nedelja – Praznik Sv. Družine; ob 6.00 zv. – praznična sv. maša in zahvalna pesem za konec leta. Po maši srečanje v dvorani. Sicer pa je **sv. maša vsako 5.nedeljo, kadar jo mesec ima, in sicer: 30.3.2003 in 27.4.2003 ob 6:00 zv.**

Ob praznovanju sv. Rafaela, zavetnika naše cerkve v Merrylandsu, so slavili tudi zakonski jubilantje. Že blizu dvajset let pridružujemo našemu žegnanju tudi praznovanje zakonskih jubilejov. Zakonskim jubilantom sta se pridružila tudi zlata jubilanta p. Valerijan, 50 let duhovništva in p. Filip, 50 let redovnih zaobljub. "Rastemo v eno družino" je geslo, ki nas sprembla že od prvega takšnega praznovanja do danes.

ŠTEFANOVARJE 2002 V MERRYLANDSU

Kakor je naša tradicija, imamo tudi letos 26. decembra v dvorani pri Sv. Rafaelu Štefanovanje - Boxing Day in praznovanje samostojnosti Slovenije. Pri loteriji bomo imeli bogate nagrade:

Povratna karta za Slovenijo – sponzor: Tony Tomazin, Royal Guardian Mortage Corporation, Royal Gvardian Chambers, 274 Beamish Campsie NSW 2194, tel. 1300 888 077 ali 8787 4477.

DVD – sponzor: Slovenian Assosiation Sydney, 2 – 10 Elizabeth St , Wetherill Park NSW 2164 , tel. 02 9756 1658.

Dvanajst steklenic rdečega vina in eno steklenico Whiskey – sponzor: Triglav Club Limited, 80-84 Brisbane Rd, St. John's Park NSW 2176, tel. 02 9610 1627.

"Small Goods Hamper" Gojaks – sponzor: Gojaks and Meats – small goods, 220 Burwood Rd, Burwood NSW 2134, tel. 02 9747 4028.

Mira Hairdresser Gift Voucher \$50 – sponzor: Mira Hairdresser, 70 Camden St Fairfield. Poleg teh večjih nagrad je še več manjših.

Izkupiček bomo namenili za vzdrževanje našega središča in Slomškove šole.

Sveti Francisek Asiski

Frančišek jih je pogledal, jih gledal in gledal in slednjič dejal prav prisrčno: »Lastovice, ljube sestrice moje, zdaj je pa že čas, da dobim jaz besedo! Ste čebljale in čebljale, zadosti ste povedale. Poslušajte zdaj besedo Božjo in pridne bodite in molčite, dokler bom jaz govoril!«

In glej, lastovice so utihnile na besedo in so molčale, dokler je pridigoval Frančišek. Ker se je zgodilo to in, ker je pridigoval tako goreče, je hotelo vse mesto oditi za Frančiškom in so vsi hoteli vstopiti v njegov red. Frančišek pa jim je dejal: »Ne prenaglite se; določil bom tudi za vas pravila, kako vam je živeti, da boste zveličani.«

Tretji red

Ljudje pa niso bili zadovoljni s tem odgovorom. »Bogat sem«, je prišel nekdo, »in vendor bi rad živel kakor ti. Pa imam družino. Svetuj mi sveti mož!«

»Če si komu kaj hudega storil, popravi krivico; podpiraj ubožce in pazi, da ne boš žalil svojega bljižnjega!«

Prišel je duhovnik. »Rad bi bil s teboj, Frančišek, pa ne smem zapustiti svojih ovčic. Kaj mi je storiti?«

Odreci se vsako leto kakemu dohodku in ga podeli sirotam, pa si tako moj kakor moji bratje«, mu je dejal Frančišek. »Mati sem in imam družino pa bi bila rada kakor sestra Klara, in vendor to ni mogoče. Povej mi, kako bi, oče?«

»Oroke navajaj k Bogu, bljižnjega ljubi in se odreci vsem nečimernostim duha in telesa, pa bo prav«, je prijazno svetoval oče Frančišek. »Jaz pa, glej, oče«, je prihitel vitez – mladenič, »bi tudi rad bil s teboj in bi bil tak kot tvoji bratje. A ljubim srčno svojo izvoljenko in se ne morem ločiti od nje. »Poročita se, pa živila v zmernosti in podpirajta sirote in hvalita Boga,« je smehljaje dejal Frančišek in ga blagoslovil.

In še drugi so prihajali in se zgrinjali krog njega in Frančišek je vsakemu svetoval, kakor je zahteval stan doličnega. In v vseh krajih je bilo tako, da je kmalu nastala družba posebnih Frančiškovih bratov in sester, bratovština zakoncev in neporočenih, mož, žena in devic, ki so živeli v svojem družinskom krogu, in so bili vendor Frančiškovi otroci. Več in več jih je bilo in so prihajali k Frančišku in njegovim bratom po nasvet, živeli so med svetom, a ne od sveta. Imenovali so se spokorniki in so tvorili tretji red očeta Frančiška, zato so jim dejali tudi tretjeredniki – tertiani. Frančišek se je posvetoval o njih s kardinalom Hugolinom. Bernarrd a Bessa, tajnik svetega Bonaventure, je zapisal tedaj: »Tretji red je za duhovnike in laike, device, vdove in zakonce. Spokorniki in spokornice se zaobljubijo, da bodo pravično živeli v svojih hišah, opravljalni dobra dela in se izogibali napuha. Med njimi vidiš plemenite viteze in druge velikaše tega sveta. Ponižno so oblečeni in tako lepo občujejo z ubožci kakor z bogatimi, da pač koj spoznaš, kako so Bogaboječi.

Pravila za ta in za oni svet

Tako je polagal Frančišek sadike na široko polje vseh kristjanov svoje domovine, čutil je pa bolj in bolj in ga je opominjal kardinal Hugolin, da mora za svoje ože brate spisati trdna pravila, ki bi se jih brez sleherne dvoumnosti oprijec ves Frančiškov red.

In čutil je, kako ga je Bog poklical prav za tisto dobo, da bi obvaroval skrivnost evangelijskega besedila, ko je naraščala vsepovsod izkušnjava za posvetno blagovest in sta razdirala pohlep po denarju in ošabno učenjaščvo delo Kristusovo. In mislil je: »Pa bodo imeli ljudje vse in znali vse, a ne bodo zmogli enega – da bi bili zvesti Bogu!« »Kako bi še povedal« je še razmišljal. Kako položil v srca svojih bratov za vse večne čase, kakor sem to storil že prej s stavki in navodili iz svetega evangelijskega besedila: Pojdi in prodaj vse in razdeli med reveže... Pojdi in vzemi svoj križ na rame in hodi za meno... Ne vzemite ničesar na pot... Kaj hočejo še več? Kako jim zapisati za vekomaj, do konca svojih dni?«

In, ko je prispel brat Cezarij iz Speierja, učeni nemški brat, sta pisala s Frančiškom pravila v samoti Fonte Colombo. V teh pravilih so bile misli, ki jih je večkrat govoril Frančišek svojim bratom. Kardinal Hugolin je prebral Frančiškova pravila, pa se mu je zmračilo čelo. In povedal je Frančišku: »Glej, Frančišek, sin moj, močne so twoje besede in zdravje je v njih. Prav posebno je potrebna takih navodil sveta Cerkev. Nobena težkoča mi ne bo prevelika, da ne bi podpiral in razširjeval sadove teh twojih pravil. Vendar, glej, in ne zameri: svet je drugačen, človek je podvržen zlemu duhu. Videl si sam: sprejemal si brate, ne, da bi jih preizkusil. Od začetka je bilo to v redu, a pozneje, ko je rastlo v tisoče in tisoče, so prišli bratje k tebi, ki niso zaslužili tvojega zaupanja in ne poslanstva Božjega. Potepali so se, nadlegovali ljudi in bili v škodo vsemu redu. Zato je prav, da imamo sedaj noviciat, leto preizkušnje. In tako je tudi v twojih spisanih pravilih marsikaj, kar bi utegnilo škodovati in privesti do razdora med brati in započeti proticerkveno gibanje. Twoje besede so nebeske, mi pa smo na zemlji! Tvoji bratje so jih vredni in morejo živeti po njih, zdaj pa so taki časi in so taki bratje pri tebi, ki jih ne bi zmogli. Vendar moremo vse urediti in izluščiti pravo jedro za vse. Živeti mora tvoj red in podpirati Cerkev! Zato dovoliš, Frančišek, da predrugačim in izobličim twoje besede, kakor bo najbolj prikladno za brate in za ta in za oni svet?«

Hudo je bilo Frančišku, nagnil je glavo postrani in prekrižal roke na prsih: »Zaščitnik našega reda si, gospod kardinal in si duhovnik. Vedno sem spoštoval duhovnike in učil naj jih spoštujejo drugi. In sem obljudil sveto pokorščino papežu in Cerkevi. Najmanjši Božji hlapec sem. Stori gospod kakor veš.«

nadaljevanje sledi

SV. CIRIL IN METOD MELBOURNE

BLIŽINA BOŽIČNIH PRAZNIKOV in sveti adventni čas, ki nas bo nanje pripravil, sta mi spet dala priložnost za posebno pismo, ki ga trikrat na leto prejmejo rojaki v Viktoriji in na Tasmaniji. Tam je tudi ves program vseh bogoslužnih srečanj, priprav in slovesnosti v tem lepem času. V Mislih zato ne bo nekaterih stvari, ki so napisane v kar precej dolgem pismu, tako, da ne bo ponavljanja.

Ni milejšega časa in občutja, kot je slovensko obhajanje božičnih skrivnosti v lepoti jaslic, polnočnice, božičnih pesmi. In ni lepšega obličja kot je človekovo takrat, ko z dobrimi željami sega v roko svojemu bližnjemu in rojaku. Z božično devetdnevnico se bomo pripravljali na praznik Jezusovega rojstva vsak dan od 16. do 22. decembra ob 7.30 zvečer. Seveda bo slovesna polnočnica ob polnoči zunaj pred lurško votlino. Na božični praznik bo sveta maša še ob 8.00 in 10.00.

Da bo lahko nekaj mrzle chicagške zime nadomestil s toplim poletjem v Avstraliji, upa p. METOD OGOREVC. Z veseljem ga pričakujemo v drugi polovici januarja 2003. Srečali se bomo z njim tudi pri slovesnih bogoslužjih: za Australia Day v Melbournu, obiskal pa bo seveda tudi vse brate – p. Filipa, p. Valerijana in p. Janeza in vesel bo vseh srečanj z nekdanjimi »farani« in naročniki Misli. Dobrodošel, pater Metod, mu kličemo že sedaj v hvaležnosti za vse veliko delo, ki ga je opravil v Avstraliji. Pater Metod čestita vsem za praznike in vošči za novo leto 2003. Mi pa mu

p. Ciril A. Božič, OFM

Marija Anžič, laična misjonarka

S.CYRIL&METHODIUS SLOVENIAN MISSION

Baraga House, 19 A'Beckett Street

PO BOX 197 KEW VIC 3101

Tel.: (03) 9853 7787

Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176

E-mail: ciril@infoxchange.net.au

DOM POČITKA - MOTHER ROMANA HOME

tudi preko Misli, ki jih redno z zanimanjem, tudi kot nekdanji urednik, skrbno prebira, voščimo blagoslovjene in milosti polne praznike – enako tudi vsem njegovim bratom v Lemontu: p. Blažu, p. Vendelinu, p. Atanaziju, p. Martinu, p. Bernardinu; p. Bernardu v Johnstownu in patru Krizologu v New Yorku.

Požrtvovalna knjižničarka Baragove knjižnice v Kew, gospa **MARIJA OPPELT OPPLELLI** je v ponedeljek, 2. decembra 2002, prejela iz rok guvernerja Viktorije H. E. Johna Landyja posebno priznanje Victoria's Awards for Excellence in Multicultural Affairs. Za to priznanje jo je tudi v imenu našega središča predlagala Draga Gelt OAM. Ker so te Misli že pred tem dogodkom v tiskarni, bomo v naslednji številki povedali kaj več. Mariji Oppelt pa čestitamo za to lepo priznanje in se ji zahvaljujemo za delo v knjižnici in za njeno delo skupaj s Tonetom Brnetom in Ivanom Trebša vsak ponedeljek.

Bo pa leto 2003 polno lepih jubilejev: Prvo nedeljo v februarju 2003 bo prav slovesno v Adelaidi, kjer bo tamkajšnje občestvo skupaj s patrom Janezom obhajalo 20. obletnico blagoslovitve cerkve svete Družine. Po vseh naših središčih bodo v letu 2003 lepe obletnice blagoslovitve naših slovenskih cerkva: cerkev svetih bratov Cirila in Metoda bo 20. oktobra 2003 obhajala 35. obletnico (5. februarja 2003 pa bo 20. obletnica kronanja podobe Marije Pomagaj v naši cerkvi v Kew) in cerkev sv. Rafaela v Merrylandsu bo 14. januarja 2003

obhajala 30. obletnico blagoslovitve. Naša najmlajša slovenska cerkev v Wollongongu v Figtree pa bo 27. novembra 2003 obhajala 20. obletnico blagoslovitve. Vsi ti lepi spominski dnevi bodo lahko prijazne priložnosti za srečanja in milost.

**SLOVENSKO DVOMESTNO DRUŠTVO
ALBURY - WODONGA**

SNEŽNIK

praznuje letos srebrni jubilej - 25 let uspešnega delovanja za slovensko skupnost. Čestitke in zahvala odboru in članom tudi za prijetno srečanje v dvorani kluba po praznični maši, 24. novembra 2002. Še naprej veliko moči za skupno dobro!

SVETE MAŠE V KEW: ob nedeljah ob 8.00 in 10.00 – vsako drugo nedeljo v mesecu samo ob 9.00. Ob praznikih ob 7.00 zjutraj in 7.30 zvečer, na zapovedane praznike tudi ob 10.00. Od ponedeljka do četrtka ob 7.00 zjutraj, ob petkih ob 7.30 zvečer, ob sobotah ob 8.00 zjutraj.

KRSTI: Rachel ŠTIBILJ, roj. 23.08.2002, Clayton VIC. Mati Susan r. Mullins, oče Daniel Štibilj. Botra sta bila Sally in Mark O'Leary. Kew, 26.10.2002.

Jethro Felix ANDERSON, roj. 18.06.2002, Fitzroy VIC. Mati Anita Susan r. Sluga, oče Christopher Julius Anderson. Botra sta bila Tania Miriam in Roman David Sluga. Kew, 26.10.2002.

POROKE: Christopher Julius ANDERSON, roj. 04.12.1956 v Jesselton, North Borneo in Anita Susan SLUGA, hčerka Lada Sluga in Marije r. Vidrih, roj. 22.03.1969 v Melbourne VIC, civilno poročena 21.10.2001 v Melburnu, sta sklenila zakrament svetega zakona v Kew, 26.10.2002. Priči sta bila Stephen in Tania Miriam Sluga.

Robert BENČIČ, sin Marija in Margherite in Natasha ŠPILAR, hčerka Tonija in Marije Špilar, sta sklenila sveti zakon v cerkvi St. John's Church, Heidelberg VIC, 09.11.2002.

Čestitke novokrščencem in mladoporočencem!

POGREBI:

STOJAN ANTONIO ZORZUT je bil rojen 20.09.1927 v vasi Imenje v Goriških Brdih. Umrl je 31.08.2002 v Melbournu, 04.09.2002 pa je bil kremiran v Fawknerju. Imel je štiri otroke – vsi živijo v Melbournu, tu je tudi njegov brat, sestra pa živi v Sloveniji. Podatke nam je sporočila njegova prijateljica Majda Korošec.

ANTON LUDVIK je odšel nenadoma v starosti 66 let (srčna kap). Rojen je bil 13.04.1936 v Koritnicah, župnija Knežak, umrl je 03.09.2002 v bolnišnici v Box Hillu, okrepan s svetim maziljenjem. Očeta so mu leta 1944 ustrelili Nemci.

Mama sama je skrbela za družino. V Avstralijo je prišel leta 1954, za njim še njegova sestra Ivanka in leta 1958 še mama. V Avstraliji je delal najprej v Queenslandu in nato v Snowy Mounatins 11 let, pozneje pa do upokojitve leta 1994 pri Watter Board v Melbournu. Svoji sestri Ivanka Spevan je ves čas pomagal pri zares izredno skrbni negi za njuno devetdesetletno mamo Lojzko. Molitve zanj smo imeli v naši cerkvi 04.09.2002 in pogrebno mašo naslednji dan ter nato pogreb na Springvale pokopališču. V Melbournu zavuča mamo in sestro, bratrance in sestrične v Avstraliji in Sloveniji. Sestra Ivanka izreka zahvalo vsem, ki so bili njegovi prijatelji in so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

MARIJA GROCL, roj. Vogrinčič, rojena 23.01.1928 v vasi Gerlici v Prekmurju, je umrla 23.10.2002 v Western General Hospital v Footscrayu. Poročila se je 31.01.1951 v Prekmurju s Francem Groclom iz sosednje vasi Gornji Črnci. V Avstralijo sta prišla 21.02.1961 z že osem let starim sinom Francem, v Avstraliji pa se je rodila hčerka Silvia, ki je sedaj medicinska sestra. Nad 23 let je delala v bolnišnici Mena House, ki so jo oskrbovale nemške redovnice. Imela je sladkorno bolezen in so ji amputirali obe nogi leta 1991. Toda bila je izredno pogumna in kljub bolezni vesela. Molitve zanjo smo imeli v naši cerkvi 28.10.2002, naslednji dan pa pogrebno mašo in pogreb na Keilor pokopališču.

ŠTEFAN ZVER je bil rojen 18.09.1944 v Odrancih. Te svoje lepe prekmurske vasi in govorice ni nikoli pozabil. V Avstralijo je prišel leta 1967. Z ženo Angelco sta si ustvarila lep dom. V zakonu sta se jima rodila hčerka Tatjana in sin Steven. Danes sta oba poročena.

Tatjana z možem Stevenom imata sina Brandona, sin Steven je poročen z Rozi. Štefan je bil izredno požrtvovalen, sposoben in cenjen delavec, kar je pri pogrebni maši povedal predstavnik podjetja Olex, pri katerem je Štefan delal dolga leta. Pred dobrimi dvemi leti je zbolel za rakom. Toda pozorna skrb žene Angelce in vse družine mu je lajšala in podaljšala življenje. Skoraj vsak prvi petek je z otroško pobožnostjo in vdanostjo prejel sveto obhajilo. Tudi ta Božja hrana ga je krepčala. Umrl v bolnišnici Epworth 30.10.2002. Molitve zanj smo imeli v naši cerkvi v Kew 03.11.2002 in naslednji dan pogrebno mašo in pogreb na pokopališču Keilor. V Sloveniji zapušča sestro Mico in brata Jožka z družino. Za njim žaluje v Melbournu tudi mož njegove pokojne sestre Katice Martin Recek z družino. **Žena Angelca z družino se zahvaljuje vsem za molitve, cvetje in sočutje, ki so ga bili deležni.**

Sožalje vsem žalujoci, pokojni pa naj uživajo Božjo blaženost.

**Blagoslovljene božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto Gospodovo 2003
Vam iz srca želim v svojem imenu, v imenu misijonarke Marije Anžič, pastoralnih in drugih sodelavcev. Pa tudi čestitke vsem, ki ste letos obhajali pomembne življenjske, zakonske, društvene ali šolske jubileje.**
p. Ciril

Ana Mrčun preživila jesen svojega življenja v Nursing Home Prime Life, Highwood Court v Burwoodu. S tem klobukom na glavi je dobila 2. nagrado za Cup Day Hat Parade, 5. novembra 2002.

Na veselem praznovanju 90. rojstnega dne v juliju 2002, mame Marije Barba (prva na levi) s prijateljicami: Marijo Frank (88 let), Tončko Plesničar (81 let) in Marcelo Bole (88 let - na fotografiji z leve na desno).

ALEKSANDRA L. CEFERIN je v nedeljo, 15. septembra 2002, povabila na svoj dom samo slovensko družbo, da smo tako skupaj obhajali njen 70. rojstni dan. Bralci Misli in slovenska skupnost v Avstraliji dobro poznamo delo neutrudljive kulturne delavke in profesorice slovenskega jezika in kulture med drugo in že tretjo avstralsko - slovensko generacijo. Že kdor bo prebral 8., 9., 10. in 25. stran teh Misli, bo dobil kar dober vpogled v neizmerno energijo, ustvarjalnost in mladostni optimizem slavljenke. Ob čudoviti zdravljenici dr. Jožice Peddle - Ledinek smo slavljenki Aleksandri nazdravili še na mnoga zdrava, srečna in ustvarjalna leta. Slavljenka pa je skupaj z mamo Emilijo, hčerkama Adriano in Sandi ter sestro Sonjo zapela lepe stare slovenske pesmi. Čestitke slavljenki Aleksandri in naj ji Bog daje še naprej mladostnih moči.

LUCIJA SRNEC je 5. decembra 2002 dopolnila 70 let svojega bogatega življenja. Med Slovenci v Melbournu deluje že od leta 1968. Leta 1974 je bila med ustanovitelji slovenske šole pri klubu Planica in vseskozi dejavnica učiteljica slovenskega jezika in kulture v klubski šoli in 16 let na srednji šoli. Ustanovila je dve folklorni skupini, s katerimi je nastopala na različnih kulturnih prireditvah, po šolah in festivalih drugih narodnosti. Na festivalu Australia Day v Dandenongu leta 1977 so osvojili kar pet nagrad (narodne noše, folklorni plesi, glasba, šport – basket ball). Aktivna je tudi pri igralski družini. Lucija je poučevala tudi v Slomškovi šoli v Kew, je kulturna delavka pri Svetu slovenskih organizacij Viktorije, kjer sta skupaj z možem Štefanom nepogrešljiva delavca pri organizaciji slovenskega festivala. Vsestranska kulturna delavka pri klubu Planica, SSOV, v verskem in kulturnem središču v Kew dela skupaj z možem v Kulturnem odboru in pomagata pri arhivu. Lucija se oglaša na radiu, piše za časopise in revije, urejuje arhiv, vodi kulturne nastope, sodeluje v odboru za pripravo Novic – klubskega glasila Planice, bila je v odboru za pripravo slovenske razstave v Immigration Museum v Melbournu. Bogato in polno življenje avstralske Slovenke Lucije Srnc. Ob lepem življenjskem jubileju ji čestitamo, se ji zahvaljujemo za vse delo in napore in kličemo: Naj Vas, spoštovana gospa Lucija, skupaj z možem Štefanom in družino, še naprej ohranja dobrí Bog!

Uredništvo Misli

Lucija med mladimi na praznovanju 30. obletnice kluba Planica, 9.11.2002. Z daritvijo svete maše smo pričeli slovesno praznovanje 30 - letnice delovanja kluba Planica. Čestitke odboru in vsem članom.

KRIZEM AVSTRALJSKE SLOVENIJE

NOV SVETOVNI REKORD V VOŽNJI S STATIČNIM ALI MIRUJOČIM KOLESOM

EDI KONTELJ, sin slovenskih staršev iz Geelonga, je v soboto 19. oktobra 2002 ob 11. uri dopoldne, presegel svetovni rekord za 12 ur. Vozil je 72 ur, povprečno 23 km/h (8 ur vožnje in 15 minut počitka). Voziti je začel v sredo 16. oktobra ob 9. uri zjutraj in je stopil s kolesa ob 11. uri dopoldne.

Pri tem je zbral \$10.000 za Astma Fondation. Da bo prišel v Guinnessovo knjigo rekordov, so morali biti navzoči: 2 priči, medicinska sestra ter strežnik ali asistent. Ekipa 4 oseb se je menjala vsake štiri ure. Celotna ekipa je štela 52 oseb. Nekateri so bili v ekipi dvakrat, sorodniki niso smeli biti priče.

V času vožnje je Edi popil 65 litrov tekočine in použil 20 vrst tablet vitaminov, 20 vrst sadja, riž, testenine in ričet. Ves čas so ga podpirali žena Marija, starši, sorodniki in prijatelji. Torej velja stari pregor: Vslogi je moč. Na fotografiji zgoraj je Edi v pogovoru z Aljošem in Meto Lenarčič za Radio 3 ZZZ.

Čestitamo Ediju!

Lidija Čušin

ČESTITKE SLOVENSKEMU DRUŠTVU SYDNEY, ki praznuje v letošnjem letu 45. obletnico svojega uspešnega delovanja. Slovesno so praznovali to obletnico v letošnjem septembru. Takrat so se srečali tudi vsi nekdanji predsedniki društva in sedanja predsednica gospa Mira Smrdel.

Na fotografiji z leve: Ivo Bavčar, Dušan Lajovic, Lojze Košorok, Lojze Kmetič, Slavko Prinčič, Mira Smrdel, Štefan Šernek, Vinko Ovijach, Jože Lah, Janez Zafošnik, Ivan Koželj.

PREDNAROČILO - SUBSCRIPTION

Ob 25. obletnici pouka slovenskega jezika v Viktoriji bomo izdali knjigo, ki bo dokumentirila 25 let poučevanja. Vsebovala bo kratko zgodovino pouka v okviru šolskih obnov in multikulturne politike avstralske vlade, arhivsko gradivo - imena učencev in učiteljev, razredne slike, obvestila, maturantske proslave.

Slovenian Language in Australia

25 years of Slovenian Language Teaching in Victorian Schools (1977 – 2002)

The book – in English language – will document the teaching of Slovenian language from 1977 till 2002 and include the future developments and projects of the Institute for Slovenian Language of Victoria. It will contain a historical review of Slovenian language as a subject in the Australian school system till the present day within the context of Australian multicultural policies. It will also cover the two major school reforms and their impact on the study of Slovenian. The book will contain archival material, class photos, lists of teachers and students (450 names), including the VCE students of Slovenian.

For the past students the book of about 120 pages will be a valuable memento of the years spent attending Slovenian classes. It is also intended to represent a historical document of Slovenian presence in Victoria.

You may subscribe in advance at the cost of \$20 – till 20. January 2003

After 20 January the book will cost \$25

Subscription forms are available at all Slovenian organizations and Slovenian Religious and Cultural Centre, Kew. You may also call and lodge your subscription over the phone:

The Institute for Slovenian Studies of Victoria at tel. 9544 0595

Aleksandra Ceferin

Director, Institute for Slovenian Studies of Victoria

Vpisovanje za pouk slovenskega jezika v letu 2003

VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Vpisovanje na pouk slovenskega jezika v Melbournu se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 2002 in potem naslednje sobote od devetih do dvajset minut čez dvanajst.

Pouk se prične v soboto, 8. februarja ob devetih zjutraj. Šolsko leto se konca 22. novembra. Lahko pridete v razred, govorite z učitelji in dvignete prijavnico.

Slovenščina se poučuje v Princes Hill Secondary College, Arnold Street, North Carlton, tel. 9416 0641. Vpišejo se lahko učenci od 5. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE se pričakuje zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli. Vpisnina za učence do 10. letnika je \$46, za VCE kandidate \$58, za odrasle \$150.

V tečaj slovenskega jezika je vključen program o uporabi Interneta v namene raziskovanja in učenja, ter spletnega mesta www.thezaurus.com kot kulturnega in jezikoslovnega arhiva.

Za nadaljnje podatke kličite na šolo, tel. 9416 0641. Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite tel. 9544 0595 po sedmi uri zvečer. Pokličite nas. Radi se pogovorimo z vami, če imate kako vprašanje o šolanju vaših otrok. Predvsem vam bomo povedali, kako vam bo koristila slovenščina. Posebno važno je vedeti, da bo študij slovenskega jezika dodal pet točk k ostalim VCE točкам, velikega pomena, kadar se gre za vpis na univerzo.

Aleksandra L. Ceferin, Institute for Slovenian Studies of Victoria

PRIJATELJI SVETE DEŽELE V AVSTRALIJI

utrinek s 14 - dnevnega potovanja

Odhod na novo pot me vedno spreminja z najvažnejšo prtljago, to je knjiga, vodič po deželi, kamor se namenim. Pred odhodom na dolgo pot v Avstralijo sem se spoprijel z zajetno Baedekerjevo knjigo o Avstraliji in jo z začudenjem prebiral. Razdalje, veličina, puščavski svet, živalski svet, pragozd, morski koralni grebeni, prvotni prebivalci, s temi podatki sem se ukvarjal v času priprave na pot. Popolnoma jasno mi je bilo, da bo k tem podatkom dodal še popolnoma novo poglavje naš p. Ciril, ki se je z veseljem žrtvoval, da bo spremjal našo skupino – Društvo prijateljev Sv. dežele iz Slovenije. Nekakšna že ustvarjena podoba Avstralije mi sega še v študentsko dobo, ko sva s p. Cirilom dobivala tu in tam fotografije iz te tako oddaljene dežele. V tistih časih je med rojaki deloval p. Lavrencij Anžel, študiral je tam tudi sošolec p. Bernard Goličnik. Tako sem si ustvarjal podobo dežele tudi s pomočjo raznih fotografij, ki sta jih pošljala.

Skupina 36 udeležencev je bila dejansko prvikrat v Avstraliji, razen nekaj izjem. Časovni premik in dolg let z odlično letalsko družbo Quantas, nam je sicer povzročil rahlo dremavost, tako da smo v prvih dneh po pristanku včasih celo malo sanjali med Cirilovo razlago. Vendar tudi sanje so sestavn del življenja, zato nam p. Ciril ni zameril, če smo mu kdaj vidno prikimavali. Verjetno bi bilo še posebej zanimivo za Vas, dragi Slovenci v Avstraliji, če bi popisal celotno našo pot, ki smo jo naredili v dveh tednih. Znotraj Avstralije smo imeli kar štiri letalske polete. Ko smo se srečali z vami v Sydneju in v Melbournu, ste mnogi rekli: »V 40 letih nismo videli toliko, kot boste vi videli sedaj!«. Verjetno je v tem komplimentu tudi nekaj pretiravanja. S popisom celotne poti vas ne nameravam mučiti, lahko bi izpadlo tudi kot propaganda za turistično potovanje. Najvažnejše na celotni poti je bilo zame – srečanje z vami, slovenskimi rojaki. Mnogo

dežel sem prepotoval, vendar le redko kje odkrijem Slovence ali več Slovencev, ki bi bili srečanja v resnici veseli. In prav to je bil glavni dogodek na naši poti. Dve srečanji, eno v Sydneju ob patrih Valerijanu in Filipu in drugo v Melbournu s p. Cirilom in misjonarko Marijo. Manjkalo je seveda srečanje in obisk v Adelaidi pri p. Janezu Tretjaku. Program pač ni bil dovolj obširen.

Kakor srečanje z dvema velikima družinama je bilo naše druženje v Sydneju in Melbournu. Da ponovim pohvalo za imenitno postrežbo na enem in na drugem kraju. Toda postrežba celotne skupine ni bila le tešitev lakote, to je bila v resnici domača miza, okrašena s slovenskim pogrinjkom srčnega veselja, iskrenosti in domačnosti. Žuborela je slovenska govorica od Prekmurske ravni do obale Jadran. Če bi bil slepi Beethoven navzoč, bi mu ta pesem slovenskega jezika prav gotovo navdihnila še deseto simfonijo, ki bi jo poimenoval: Veselje otrok izpod Triglava, tako si mislim. Zazvenela je pesem, izmenjavali so se pozdravi, odkrivale so se sorodstvene vezi, naročali so se pozdravi za tega in onega. Na misel mi je prihajala vrsta naših patrov, ki so bili med nami v duhu navzoči, pa čeprav so že v večnosti. V tem našem bratskem srečanju je bil gotovo duhovno navzoč p. Bazilij, pa p. Bernard in še ostali graditelji slovenskih katoliških skupnosti v Avstraliji. V tem apostolskem delu je navzoč sv. Frančišek Asiški, ki je v svojem življenju dosegel najbolj oddaljeno točko iz Asissija, ko je prišel do

Jeruzalema. V novejšem času pa so Frančiškovi sinovi iz domovine Slovenije dosegli kontinent pod Južnim križem ravno s tem namenom, da bi zbirali in ohranjali krščansko občestvo slovenskih rojakov v daljni Avstraliji.

Če me boste vprašali, kaj mi je pustilo najlepši vtis o Avstraliji, potem bom na prvem mestu dejal, da ste to vi, dragi slovenski rojaki. Vaša živa skupnost, velika družina. Šele potem bi omenil lepote dežele, ki jih je na pretek. Z veliko hvaležnostjo se vas vsi spominjam, ko smo že

razporedili vtise in postavili fotografije v spominske albume. Najlepši album pa sestavljajo vtisi srca, ki govorijo sami, brez podpisov in naslovov.

Cenjeni rojaki v Avstraliji, ohranite smeh in pesem ter široko srce. Celotna naša skupina – Prijatelji svete dežele, ki smo bili vaši gostje, pa pripravljamo za vas v domovini presenečenje: med drugimi dobrotami tudi povabilo na romanje v Svetu deželo, ko boste prišli v domovino na dopust.

*p. Peter Lavrih, ofm
komisar za Svetu deželo*

NOVI TRETJI SEKRETAR NA VELEPOSLANIŠTVU V CANBERRI

ANDREJ RODE je nova moč na slovenskem veleposlaništvu v Canberri, kjer je 29. avgusta letos zamenjal Marka Polajžerja. Odpravnika poslov g. Bojana Bertonclja smo že spoznali. Gospod Andrej opravlja delo tretjega sekretarja veleposlaništva. Rojen je bil 28.08.1973 v Buenos Airesu staršem Antonu in Ivanka roj. Mali. Oče je doma iz Rodice pri Domžalah in je brat ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Franca Rodeta. Andrej je po poklicu diplomirani pravnik. Leta 1996 se je poročil z Moniko Bukovec in se isto leto tudi preselil v Slovenijo. V Ljubljani je delal najprej na ministrstvu za kmetijstvo, od leta 1999 pa na ministrstvu za zunanje zadeve. V Avstralijo je prišel skupaj z družino: ženo Moniko, sinom Ksaverjem (5 let) in hčerko Katjo Emo (1 leto - oba je krstil g. nadškof). Sedaj so v pričakovanju tretjega člena družine. V začetku novembra pa je prišla iz Buenos Airesa na obisk mama Ivanka. Pozdravljeni in dobrodošli med Slovenci v Avstraliji!

VAŠI DAROVI

ZA SKLAD PATRA BERNARDA: \$90: Danilo in Zofi Šajn. \$50: Čulek Franc. \$30: Breda Mihevc, Alojz Čebokli, Milka Šerek; \$20: Marija Krnel, Marjan Peric, Jože Gojak, Marija Montebruno, Jožica in Janez Klemenčič, Marija Ternar, Baraga, J. Kotarski, Štefan Plej, Koprivnik Slavko, Paula Zemljak, Franc Hartman, Zora Franca. \$15: Ivan Škrajnar, Pavla Lenarčič, Franc in Regina Saksida. \$10: Peter Trbanc, Toni in Ani Konda, Ludvik Budin, Ivanka Kreml, Anna Gustin, Bernarda Zadel, Cimerman, Helena Zver, Vinko in Marija Repp, Jožef in Marija Štemberger. \$5: Avgust Breznik. \$9: Katarina Horvat. \$5: Helena Zitko, Mirko in Marija Godec, Avgust Breznik, Danilo Lah. **ZA MISIJONE:** \$250: polovica nabirke za misijonsko nedeljo pri sv. Rafaelu v Merrylandsu – Sydney; \$100: N.N. \$30: Matilda Krašovec (za pokoj duše). **ZA PATRA PEPIJA:** \$100: N.N., \$50: Ivanka Štemberger; \$25: Karlo Dolmark (namesto cvetja na grob Mariji Velišček); \$40: A. in M. Brne. **ZA LAČNE Matere Terezije:** \$20: Vida Bastalec. **ZA VZGOJO FRANCIŠKANSKIH BOGOSLOVCEV:** \$20: Cecilia Pirnat. **ZA PATRA MIHA DREVENŠKA:** \$70: Mešani pevski zbor v Merrylandsu (namesto cvetja na grob Daneta Brkovca). **ZA LAČNE** (namesto božičnih voščilnic): \$100: Toni in Anica Konda; \$30: Jože in Milka Brožič. **BOG POVRNI ZA VAŠO DOBROTO!**

VINO KREPČA TELO, ČE GA LE PAMETNO PIJEMO

Nanesla je sreča, da sva z možem ponovno obiskala našo domovino pod Triglavom, zeleno Slovenijo. Bila sva tam v času trgatve in se udeležila obiranja grozdja v Vipavski dolini in v Ormoškem vinorodnem okraju.

Ko je v Vipavski dolini trgatve že v poteku, se na Štajerskem o tem šele razmišlja. Tu klopotec naznanja, da se bliža čas trgatve, da grozdje dozoreva. V Vipavski dolini je trgatve dva tedna preje zaradi ugodnejšega podnebja.

Strokovnjaki so vinogradnikom svetovali, da ne kaže hiteti z obiranjem grozdja, če želijo kakovostna vina, če so le vremenske razmere ugodne. Bilo pa je letos tudi veliko gnilobe, na žalost gospodarjev, ki so računali na količino in kakovost vina.

Trgatve je družinski dogodek, kateremu se pridružijo še vsi prijatelji ter znanci. To je dan veselja, petja, vriskanja in pričakovanje dobrega novega vina. Vino, ki bo v naslednjem letu za zdravje in srečo ob prazničnih trenutkih in srečanjih. Za rano zjutraj se zberejo »brači«. Gospodinja jih pogosti s potico, pršutom, žganjem..., dober gospodar pa še s starim vinom. To je dan, ko se zberejo številni sorodniki in je za nekatere to edino letno srečanje s svojci. Po hribovitih krajinah se še vedno uporabljajo »pute«, katere nosijo mladi fantje. Moderen način prešanja olajša marsikateri trud, kot smo to poznali pred leti. Nič več ceptanja po grozdju na preši. Danes melje grozdje stroj. Ko se mošt spremeni v vino, je končno poplačan celoletni trud in skrb gospodarja.

Vinska trta je z vini in vinogradi na Slovenskem postala del naravne in kulturne dediščine. Vino krepča telo, pri evharističnem delu maše pa se vino spremeni v kri našega Odrešenika.

Vipavska dolina slovi po rodovitnosti trte. Znani župnik (podnanoški – Št. Vid pri Vipavi) Matija Vrtovec je že v 19. stoletju učil domačine, kako gojiti

trto in kako pridelovati vino. V tej dolini pridelujejo številno vrsto kakovostnih vin. Iz osebnega izkustva, če tudi nisem zelo vešča o kakovosti vin, moram reči, da je vipavsko vino veliko bolj okusno in veliko bolj gladko steče po grlu kot pa tako znani Rhenski rizling iz Porenja v Nemčiji, kjer sva se udeležila degustacije vin. Na žalost so Slovenska vina premalo poznana in cenjena.

V Mariboru naju je slučajno pot zanesla v stari grad, kjer so pod gesлом »V objemu stare trte« domačini nudili pokušino vin iz mariborskega okoliša. Med raznimi vini sva zaužila tudi Ledeno vino – do takrat nama popolnoma neznano »zlatko« vino. Zlato pa zaradi barve in cene.

Vinogradnik Očkerl iz Šentilja je bil tako prijazen in nama je odprl steklenico ledenega vina, da sva ga okusila. Opisal nama je potek pridelave tega vina.

Trta se sicer obira šele, ko je nočna temperatura tri dni zaporedoma 15 stopinj pod ničlo. Grozdje se pobira ponoči in se preša do kake 9. ure zjutraj, še v mrazu na prostem. Voda se v grozdju kristalizira v led in mraz iz jagode potegne ven vodo, na sredini jagode ostane najbolj koncentrirana snov, le za šivankino uho tekočine, ki nato vre leto dni počasi zaradi ogromnega sladkorja (50% sladkorja) nato pa to vino zori 2–3 leta. Ledeno vino ni mogoče pridelati vsako leto, če ni dovolj zaporednih dni mraza.

Za pridelavo 100 litrov ledenega vina vinogradnik porabi toliko grozdja kot, če bi pridelal 3000 litrov navadnega vina. To pomeni za 1 l bi lahko pridelal 30 l navadnega vina. Cena enega litra tega vina je od \$65 do \$120. Zato rečem, da je zlato vino. Je res sladko in teče po grlu kot olje, vendar za vsak dan veliko predrago. Samo za izredne prilike!

Anica in Lojze Markič

Odgovor na pismo dr. Janeza Arneža (Misli okt./nov. 2002)

Pismo oz. povabilo za pomoč pri zbiranju slovenskega tiska, ki izhaja v Avstraliji, sem morala večkrat prebrati, ker preprosto nisem mogla razumeti zakaj je potrebno toliko nepotrebnih in zavajajočih besed. Z velikim veseljem podpiram željo dr. Arneža, da bi v njegovi zbirki bilo tudi čim več (vse) gradiva iz Avstralije. S tem bo njegova zbirka »*Studia Slovenica*« nedvomno pridobila še večjo vrednost in pomen. Sama se že vrsto let (od leta 1982, ko sem se zaposila v NUK in le dobro leto sodelovala z gospo Milico Strgarjevo – od leta 1983 pa povsem sama vodim to zbirko) trudim, da bi bilo sodelovanje z vsemi izseljenskimi skupnostmi po svetu kar najboljše (osebno sem obiskala že naše skupnosti v Torontu, v Clevelandu, v Buenos Airesu in v Bariločah). V enaki meri se trudim, da bi bili korektni in dobri tudi odnosi med tistimi institucijami, ki hranijo in proučujejo izseljenski tisk (Inštitut za izseljenstvo ZRC SAZU, SIM, Svetovni Slovenski Kongres, Slovenija v svetu, Rafaelova družba in tudi *Studia Slovenica*). Do tega, zadnjega pisma dr. Arneža, sem bila prepričana, da je najino sodelovanje povsem korektno. To, da je isto gradivo shranjeno na več koncih, je samo dobro za raziskovalce, ki tako lažje pridejo do določenega gradiva in jim ni potrebno trošiti velikih finančnih sredstev in porabiti ogromno svojega časa (npr. za obiske v tujini). Nenazadnje je to dobro tudi iz »varnostnih razlogov« - če bi prišlo do kakšne nesreče (požar, vodno zavitje) in bi bilo gradivo poškodovano ali uničeno, bi imeli še vedno na razpolago gradivo na drugi lokaciji (osnovni princip vseh nacionalnih knjižnic!).

Predvsem pa se mi zdi s strani dr. Arneža nekorektno to, da v svojem dopisu našteva vse mogoče »naglavne grehe« NUK-a. Naj grem lepo po vrsti:

1. »Primer Jančar« - se je zgodil leta 1974. Res je bil pisatelj obsojen zaradi sovražne propagande na enoletno zaporno kaznen - po treh mesecih je bil izpuščen. Nima pa njegov primer nobene zveze z NUK-om.
2. NUK – dovoljenje UDBE za dostop in izposojo gradiva. To je popolna laž! Dovoljenje za izposojo gradiva je v 80-ih letih dal ravnatelj NUK-a (Tomo Martelanc), ki je bil v knjižnici odgovoren za spoštovanje zakonitosti. Tako kot posamezniki, se je tudi NUK moral držati veljavne jugoslovanske zakonodaje, ki je prepovedovala širjenje in posedovanje sovražne propagande – toda ob tem je bilo vse gradivo vedno dostopno za študijske namene. V spominu mi je ostal en sam primer »težav«, ki jih je imel honorarni novinar Ivo Žajdela, ki se ni hotel držati naših pravil, da mora priložiti izjavo uradne institucije, da gradivo potrebuje za študijske potrebe. Ta primer je večkrat zlorabil tudi I.Ž. in ob tem pozabil povedati, da je pred tem »dogodkom« dobil na vpogled že kar nekaj gradiva, ki bi mu ga že ob njegovem prvem obisku lahko – ne izposodili. Z osamosvojitvijo Slovenije in z novo slovensko zakonodajo pa je vse gradivo NUK-a postal dostopno vsem uporabnikom brez izjeme (edini pogoj je, da je včlanjen v knjižnico).
3. Res pa je, da je bil NUK edina institucija, ki je imela uradno dovoljenje, da lahko hrani in zbira tudi gradivo, ki je izhajalo v tujini (SLOVENIKA) – saj je tudi edina narodna knjižnica!
4. Kar se pa tiče avstralskih slovenskih tiskov – jih je vsaj 70 % v redni postavitvi. V t. im D-fondu stoji le nekaj naslovov periodične publikacije (npr. Misli, ki so danes v tej zbirki zgolj zaradi kontuitete).
5. Trdno sem prepričana, da avstralske Slovenke in Slovenci dobro vedo, kaj vse morajo hraniti v svojih arhivih in knjižnicah, in da pri njih gradivo ni ogroženo. Resda imajo precej težav z denarjem, ki ga nikoli ni dovolj v nobeni instituciji. Nekaj malega dobijo tudi preko razpisov, ki jih vsako leto razpiše Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, in kar nekaj ljudi iz Avstralije se je udeležilo izobraževanja za arhiviste in medijske delavce (tudi za učitelje, -ice), ki ga organizira isti Urad (Milena Brgoč, Veronika Ferfolja, Draga Gelt, Stanka Gregorič, Marija Grosman, Ivan Kobal, Mirko Cuderman itn.) – tako, da vedo, kaj morajo zbirati in kako hraniti. Pri njihovem delu jim strokovno in finančno pomagajo tudi avstralske institucije, s katerimi dobro sodelujejo.

6. Glede »slovenskega - avstralskega« gradiva v Sloveniji, pa vladno vabim dr. Arneža, da se osebno oglesi pri nas v NUK - u in z veseljem mu bomo pokazali kaj hranim (veliko gradiva - podatkov onjem, je dostopnega tudi preko interneta).
7. Prav tako dr. Arnežu svetujem, da si ogleda Bibliografijo avstralskega tiska, ki jo je leta 1996 izdala Milena Brgoč – ena od najbolj požrtvovalnih Slovenk v Avstraliji.

Dovolite mi, da se na koncu zahvalim vsem, ki ste že do sedaj skrbeli za to, da imamo v NUK-u tako popolno zbirklo slovenskega izseljenskega tiska iz Avstralije.

Lepo vas pozdravlja

**Vodja retrospektivne bibliografije NUK
Mag. Rozina Švent**

POKOJNEMU IGNACU AHLINU V SLOVO

Ob slovesu od pokojnega Ignaca Ahlina, mojega rojaka in nekdanjega sofarana, se pridružjem vaši žalosti.

Spregovoril vam bi rad nekaj besed o pokojnikovi mladosti, o kateri so mi pripovedovali njegovi sorodniki in nekdanji vrstniki in o najinem prvem in hkrati zadnjem srečanju v letu 1993.

Pokojni Ignac, doma so mu rekli Nace, je bil najmlajši od 7 Liparjevih otrok, tako so rekli po domače njihovemu domu, na gricu v prelepi dolini Dedni dol. Kmalu po Nacetovem rojstvu mu je umrl oče, ki se je bolan vrnil iz fronte v prvi svetovni vojni in ni nikoli ozdravel. S svojimi štirimi starejšimi brati in dvema sestrama je po svojih močeh pomagal svoji junaški, pošteni in delovni materi pri delu na polju, da je preživel svojo številno družino. Od doma se je videl farni zvonik sv. Tilna in podružnična cerkev Žalostne matere Božje in mlađi Nace je še v rosnih letih že ministiral. Bil je zvedav in nadarjen fantič, mama je to rekla pogosto, da pa ima drobno napako: zjutraj je zelo rad poležal, tako, da je nekajkrat zamudil ministiranje.

Osnovno šolo je dokončal v Višnji Gori, šolanje pa je zelo uspešno nadaljeval na srednji kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. Žal je druga svetovna vojna prekrižala načrte mlademu Nacetu, ki je zrasel v postavnega mladeniča, da bi končal začeta šolanja in postal vrhunski kmetijski strokovnjak. Življenje v vojnem času je bilo za mladega Naceta zelo huda preizkušnja, ki ga je po koncu vojne pripeljala v daljno Avstralijo.

Najino prvo in hkrati edino enomesecno srečanje je bilo v poletju leta 1993, ko je s svojo ženo obiskal svojo staro domovino. Pozno zvečer ga je pripeljal do mojega doma šofer, ker mu Nace v noči in povsem spremenjenih cestah po vrnitvi po skoraj pol stoletja, v čustveni raznetnosti ni znal

pokazati poti do njegovega rojstnega doma. Še danes si ne znam razložiti kako, da je najprej prišel ravno do mene.

V času njegovega obiska sva veliko sodelovala pri NJEGOVI pobudi, da se tudi v Višnji Gori postavi ob farni cerkvi spominske plošče z imeni pobjitih in umorjenih rodoljubov v bratomorni vojni in po njej. Nace je neumorno zbiral podatke o pobjitih žrtvah, peš hodil od vasi do vasi, spraševal, si zapisoval podatke. Dan za dnem smo lahko videli velikega postavnega možakarja z veliko palico, ki jo je odsekal v domačem gozdu, kako koraka po domačih poteh. Poleg zahtevnega dela zbiranja podatkov o nedolžnih žrtvah je prispeval zelo pomembna denarna sredstva za uresničitev njegove pobude.

Odkritju prelepe kapelice v naslednjem letu, najbrž ene najlepših pomnikov žrtvam v svobodni Sloveniji, na kateri sta poleg 102 imen tudi imeni dveh Nacetovih nesrečnih bratov, žal Nace ni mogel več prisostvovati, ker se je prej vrnil na svoj dom v Adelaido, vendar ne glede na to, lahko mirno trdim, da bi brez Nacetove gorečnosti in dobrodelnosti spominsko obeležje bilo postavljeno precej kasneje kot je bilo.

Pokojni Nace se je rodil v enem najlepših predelov naše domovine Slovenije, sedaj pa bo njegov zadnji dom v enem najlepših mest na svetu v Adelaidi.

V čast in ponos si štejem, da sem drobcen, a zelo pomemben delček mojega življenja preživel s pokojnim Nacetom.

Upam, da bom obiskal Avstralijo in, da bom takrat prinesel prgišče domače slovenske prsti in jo posul na grob Ignaca Ahlina. Bogu bom hvaležen, če mi bo to omogočeno.

Pavel Groznik, Višnja Gora, Slovenija

ZAHVALE

ELIZABETA GOLYA roj. Jerančič, 19. 11. 1909, iz Ročinja pri Gorici, je dozorela za večnost 30.9.2002 v bolnišnici Marunda Ringwood.

Elizabeta je prišla v Avstralijo z možem Karlom in tremi otroci: Joži, Karlom, Maro leta 1949. Najmlajša Adelka pa je rojena v Avstraliji.

Pogreb drage mame je bil 7. oktobra v Park Chapel, Victoria Road, Lilydale in nato smo jo pospremili na večni vrt, na pokopališče Memorial Park Cemetery. V naših srcih nam bo vedno cvetela rdeča roža. Draga mama počivaj v miru!

Hčerka Joži in sin Karlo z družinama ter hčerka Mara z možem Davidom Terry ter hčerka Adelka z možem Petrom Attard.

Zahvaljujemo se za dolgoletno skrb ženi in mami **GROZDANI GOJAK**, vsem patrom, ki so jo obiskovali dolga leta v domu za onemogle v Box Hillu. Iskrena hvala tudi prijateljem in znancem za izražena sožalja in darovano cvetje.

Naj počiva v miru!

Mož Jože, hčerka Mira in sin Vlado z družino.

V petek, 19.4.2002, je zaključil svojo zemeljsko pot mož in oče **VINKO PEGAN** iz Lare. Vinko se je rodil 28.3.1922 na Malih Brdah pri Postojni. Umrl je v bolnišnici v Geelongu. Pokopali smo ga na »Little Riva« pokopališču. Naj mu bo lahka Avstralska zemlja.

Žena Anica z družino.

ŠTEFANIJI MAZZITELLI roj. ČRMELJ V ZADNJI POZDRAV

V Skriljah je zagledala luč sveta, takoj nesrečna je bila.
Že otrok je mater izgubila, verna mladenka jo je vzgojila.
Dorastla v lepo je dekle, v Egipt je odšla od nje.
V Egiptu se je mnogo dobrega naučila, tudi moža je tam dobila.
Štirje otroki so prijokali na svet, eden je moral tam umret.
Hčerka se je v Avstraliji dobro omožila in je družino k sebi povabila.
Oba sinova, Frenk in Ronald, sta ljubezen do petja in muzike imela,
družina je bila nepopisno vesela. Fanta dobra študenta naprej,
v hiši nastane strašen »ojej«. Oče zboli, v vrtu pokoja mir dobi.
Štefanija močne slovenske krvi: »otrok se mora učiti, kar ga veseli«.
Neutrudno delala, za sinova skrbela, dokler sta diplomo muzike imela.
Frank in Ronald, oba sta pevovodja in učitelja muzike postala.
Mnogo veselja na odrih in raznih prilikah mnogim narodom dala.
Štefanija, velika umetnica raznih ročnih del je bila,
razne izdelke in kvačkane nageljne je najraje prijateljem delila.
Dobro kuhati in peči je znala, tudi v šivanju ni zaostala.
Lase si je do zadnjega sama navila. Kje se 92 – letna taka dobi?
Ako bi se dal prodati spomin, Štefanija bi prejela »zlati cekin«.
Štefanija, življenga pot je končana. Po želji si bila doma sama.
V bolnici si 26 ur zelo trpela, dokler ni duša k Bogu zletela.
V Keilor vrtu pokoja te čaka tvoj mož, vsenaokoli polno je rož.
Po zraku ptički žvrgolijo, še eno junakinjo v vrt pokoja dobimo.
Z Bogom Štefanija! Hvala za nasvete, ki si mi jih dala,
mnogo je znala izskušena glava.
Večni mir in pokoj ti želim. Tako smrt si sama sebi močno želim.
V zadnje pomaham z roko v slovo, dušo pa pošlji takoj k Bogu v nebo.
Hvala hčerki, sinovoma in njihovim družinam in vsem sorodnikom.
Zelo lepo ste skrbeli za mamo, nono. Imela je, kar je želela.

Marcela Bole

Andrew Bratina

Živijo!

Here it is the second part of my trip to the USA and Canada.

In this issue I discuss my true pilgrimage around Toronto with other fellow Australians.

Also a full report on the last Youth Concert in Melbourne.

Hope you enjoy!

The Editor

misli_corner@hotmail.com

International Mass

Last October on the 13th, the "Annual Mass for Migrants & Refugees" was celebrated.

It began with the Rosary that was said in 9 languages – each prayer of each decade was said in a different one. Among with Vietnamese, Slovak and Polish, Slovenian also was one of the languages.

A procession was held during this with the many nations present showing their native dress proudly, while praying humbly.

Afterwards mass was said, once again compiling the many languages of the migrants to this country. Slovenian the language wasn't as prominent this time in the mass, but we effectively made up for that by being the key alter servers on the day.

It is great to see that the Melbourne archdiocese is supportive of ethnic culture and language. As long as we are willing to support it too, the tradition will never die.

koticek

naših mjadil

Summer School in Slovenia

This year I completed Units 1 & 2 Slovenian language at the Victorian School of languages. For those of you that are unaware, VSL is a government funded program in Victoria which provides facilities and paid teachers that teach languages from all over the world.

There are many centres around Melbourne and Geelong that are set up to teach the youth of the state their native tongue. This is counted as a VCE subject and so it can count as an enter score subject.

I am one of the people that have taken this great opportunity to learn the language of my grandparents. I now am even more blessed, to be offered a trip to Slovenia to study the language at a high school in the Vipava valley.

During the months of December and January I will be attending this school as an exchange student. Experiencing true Slovenian language and even making new friends.

The best thing about this trip will be that I will have more knowledge of Slovenian and be more likely to complete next year's course more successfully.

Also the Slovenian government has agreed to pay for half the airfare and pay for the school fees and boarding.

If you or someone you know would like to take part in a similar exchange program, then start by attending Slovenian school at VSL.

Each year the Slovenian government is willing to sponsor 4-8 people. So what are you waiting for hit those books!

Na svidenje Avstralija! I'll see you again in early February. Any questions or contributions that you may have please contact me on the new email address:

misli_corner@hotmail.com
The Editor

Julie's World Youth Day Reflections

"You are the salt of the earth ... You are the light of the world" (Mt 5:13-14)

This was the theme for the 17th World Youth Day (WYD) which took place in Toronto, Canada from 22-28 July this year. I was very eager to attend following the awesome experiences that I had during WYD 2000 in Rome. Unfortunately though, the timing of WYD conflicted with my hectic work schedule. At the time I was involved the large project of opening up a Harvey Norman store in Ljubljana, Slovenia which was to be the first Harvey Norman store in Europe. It was an absolute privilege to experience working in Slovenia and to have an exciting challenge. So, although I wanted this opportunity, I also desperately wanted to attend WYD. I was left with no option but to leave it in the Lord's hands. If it were His will then I knew that He would find a way to get me there. So I prayed and prayed (including completing a Divine Mercy Novena, or two or three!). A good priest friend of mine always says that God knows what is truly in our hearts and what will make us happy. If we surrender to His will (which is for us to be good and happy) and pray, then He will bless us and pour His graces upon us....and He certainly did! Through prayer and pouring out my heart and desires to God, He was able to respond by allowing me to go to Slovenia to work AND to Toronto for the week of WYD. This made me very happy and has also allowed me to grow in many ways.

I had two main reasons for wanting to go to World Youth Day:

1. I wanted to receive Eucharist that was consecrated by our Holy Father, JPII and listen to Him once again, address the youth of the world; and

2. I wanted to support my friends, who are in a Christian band called "Encounter" and were selected to play at the WYD festival.

You may ask, what is the purpose of gathering hundreds of thousands to even millions of young people from around the world? What is WYD all about? Attending WYD is part of a pilgrimage experience. Pilgrimage typically involves travelling to various sanctuaries in the world. Throughout our travels, the physical pilgrimage we experience mirrors the Faith journey of our own lives. The weariness of the travel, the meeting of new people and experiences along the way all leads to a feeling of emancipation. We rejoice upon reaching our destination and feel renewed as we celebrate the discoveries and new possibilities that we realise are now available to us.

Further, Scripture says that we are made in the image and likeness of God but unfortunately we have lost much of that likeness. Jesus has regained for us what Adam lost but I think that it's fair to say that we all struggle to some degree in opening ourselves up to this gift of Jesus that reforms us into God's own image. For us youth, this is even more challenging with the endless pressures of society to perform and the ever-increasing secular, consumerist mentality that believes that happiness is only possible through possessions, power and self indulgence. Yet amazingly, WYD does in fact enable us youth to challenge these misconceptions.

So how does WYD renew us, help us to discover new possibilities and try to re-gain the likeness of Christ? Imagine being amongst a sea of faithful, joyful, and spiritual persons. A diverse array of people from a myriad of countries, cultures and customs yet, each pilgrim shared one mutual essential element: FAITH! Its events such as this where you truly appreciate the meaning of Catholic – diversity with unity - ONE through UNITY. WYD is like being on a school retreat, only much better; like being at a large youth festival, only much bigger; like the spirit of the Olympics, only much more spiritual! Experiencing such a large scale event allows us to grow, strengthening our Faith and subsequently builds up our courage and conviction so that we can share the beauty of our Faith with others.

see through hype. Throughout WYD week, attendees are able to experience the power and cutting edge of their faith – the Sacraments! particularly Eucharist and Reconciliation. Through participating in the Sacraments, we received the grace that freed us from sin, renewed our hearts, deepened our love for the Lord and our Catholic faith, and at the same time gave us the strength, courage and vitality to evangelise to others.

The Pope selected the WYD theme of "You are the salt of the earth ... You are the light of the world". He spoke directly to us and encouraged us to add flavour to the world, which desperately needs it, and to be a light to all whom we meet. During one of the Catechesis sessions, the speaker said that the

"most common and important Bible that people will read is our actions". This is exactly what is meant by being the salt for the earth and light of the world. We are all called to Holiness, to re-gain the "likeness" of Christ.

I feel very blessed to have been able to attend WYD and would encourage the youth in the community to try and attend the next WYD, which will take place in Germany in 2005 (not far from Slovenia).

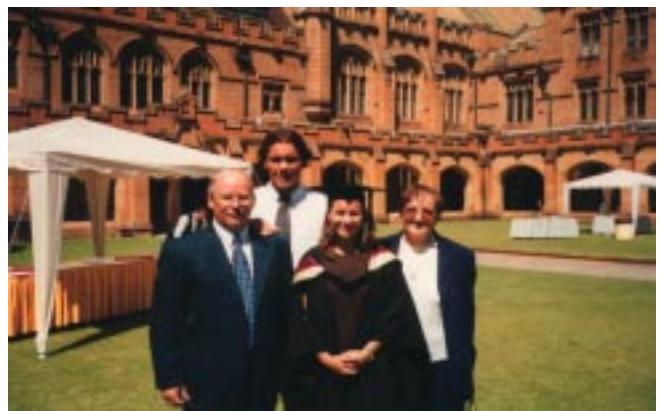
"May we learn from those who went before us, be inspired by those around us, and light the way for those who will follow us".

Pax et bonum. Mir in dobro.

Julie Brčar

Zvezda meseca je Lilijana Mikuletič

Predstavljamo vam uspešno sydneyjsko mladenko LILIJANO MIKULETIČ, ki je bila rojena 2. februarja 1976. Je hčerka Maksimiljana, ki je po rodu iz Velike Bukovice in Angele, roj. Lilija, ki je bila rojena v Šempetru v Savinjski dolini. Lilijana je obiskovala osnovne šole v župniji Sv. Marka v Drummoyne, srednjo šolo pa je obiskovala deloma pri Marist Sisters v Woolwich in deloma v Cerdon College v Merrylandsu, zadnje dve leti pa v College Santa Sabina v Strathfieldu. Nato se je vpisala na sydneyjsko univerzo, kjer je prejela diplomo medicinske znanosti z odliko (4 leta), drugo diplomo – master degree iz javnega zdravstva (Public Health) in diplomo iz interne medicine (Bachelor of Surgery). Dve leti je bila zaposlena v Concord bolnici, naslednja tri leta pa bo kot internist v Royal Prince Alfred bolnišnici v Camperdown. Med šolanjem je imela tudi izkušnjo z delom v psihiatrični bolnišnici. Ukvvarja se z neprofitnimi dejavnostmi, kot je sodelovanje pri organizaciji, ki pomaga pri nabavi informacijske opreme bolnicam v nerazvitih deželah. Sponzor te dobrodelne organizacije je guvernerka NSW Marie Bashir. V kratkem času so zbrali \$25.000. Lilijana je ena izmed štirih vodij te institucije. Predno bo

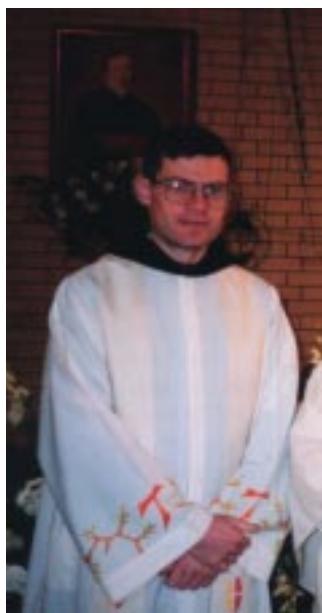

nastopila službo v RPA bolnici v Camperdownu bo odpotovala za nekaj tednov na Novo Zelandijo, kjer si bo nabirala dodatne izkušnje na področju njene stroke.

V prostem času se rada sprehaja, je igralka hokeja na travi, uživa v igranju golfa, predvsem pa rada bere. Ima še tri leta mlajšega brata Roberta, ki je učitelj matematike na gimnaziji v Marrickville – High School.

Lilijana je vsem, ki se zanimajo karkoli o študiju medicinskih znanosti, pripravljena svetovati, oziroma predstaviti sam študij. Njen kontaktni naslov je E-mail: lil@gmp.usyd.edu.au

Čestitamo Lilijani za pretekle dosežke in ji želimo še veliko veselja in uspehov pri nadalnjem delu.

IZ LEMONTA - ZDA

Dragi rojaki!

MOJE MISLI VECKRAT POROMAJO "Down under", tokrat pa vam na spodbudo urednika p. Cirila namenjam tudi nekaj vrstic v Mislih, ki jih redno dobivam in prebiram.

Iz Avstralije poslušam porocila o pomanjkanju vode, suši in vročini. Pri nas pa smo konec novembra že dobili prvo pošiljko snega. Vode nam ne manjka, saj imamo v bližini kot Jadransko morje veliko Michigansko jezero, razen njega pa so jezera in mlake vsepovsod na ravnini okolice Chicaga. Če je komu prevroče, se lahko pride sem pohladit!

Brali ste o obiskih p. Valerijana iz Sydneja in Andreja Bratine iz Melbournja, pa tudi o devetdesetletnici slovenskih frančiškanov v Ameriki, tako da ste na tekočem. Seveda sem bil obiskov vesel, izkušnje ob praznovanju petdesetletnice frančiškanov v Avstraliji pa so tukaj tudi prav prišle.

Ljudje tudi tukaj radi hodijo na skupna romanja in izlete. Že nekajkrat smo šli na pot v organizaciji verskega središča in smo imeli vselej poln avtobus. Navdušenje je tako veliko, da gremo na pot celo v mrzlem decembru.

Adventni čas je tako v ameriški kot v avstralski potrošniški družbi poln božičnega kiča, vendar se na obeh straneh v verskih središčih prizadevamo za to, da bi naši ljudje doživljali bogastvo tako adventnega kot božičnega časa. V slovenski šoli je trideset otrok, ki so s pomočjo učiteljic naredili adventne venčke. Na prvo adventno nedeljo smo jih blagoslovili in ti naj bi jih potem spominjali na blizajoči se božični praznik. Napisali so tudi obljubo, kaj bodo v adventnem času delali za pripravo na Božič. Ta naj bi stala pred adventnim vencem.

Želim vam, da bi ob vseh skrbeh in hitenju, ki jih imate pred božičnimi prazniki, našli tudi trenutke za tišino in zbranost, tako da vas bo veselje in blagoslov Božiča spremljal v vsem novem letu.

Lep pozdrav vsem, ki se poznamo osebno in vsem drugim, ki smo se srečali samo preko Misli.

p. Metod

Svet globoko pod zemljo

Darinka Kladnik

Idrija je najstarejše slovensko rudarsko mesto, po vsem svetu znano po enem največjih rudnikov živega srebra. Na dan sv. Ahaca, 22. junija 1508, naj bi odkrili bogato cinobaritno rudo, že pred tem, leta 1490, pa naj bi škafar, ko je v studencu namakal škafe, naletel na živo srebro. Po škafarju so poimenovali tudi eno od gostiln v Idriji, zgodbo o njem pa pozna vsak Idrijčan, saj je prerasla v legendu, ki jo v knjigi upodobil tudi akademski slikar Rudi Skočir. Kot Idrijčan je naslikal veliko rudarjev in idrijskih žen, ki so prispevale k družinskemu zaslужku z izdelovanjem čipk, tradicija čipkarstva pa je v Idriji še ohranjena.

Živo srebro je edina tekoča kovina na zemeljski obli. V muzeju imajo posebno posodo z živim

srebrom, v kateri plava železna krogla. V eni od muzejskih sob so predstavljeni pomembni možje in ženske, ki so delovali v Idriji. Vsaj ducat jih je. Idrija je po njihovi zaslugi dolgo časa veljala za središče znanstvenega in tehnološkega sveta in napredka. Muzej domuje v gradu Gewerkenegg, kjer je imel rudnik včasih upravo in skladišče. V gradu so zdaj le zbirke, s katerimi si je muzej leta 1997 prisluzil naziv najboljšega evropskega muzeja tehniške in industrijske dediščine.

Več kot petstoletna zgodovina mesta je tesno povezana z razvojem rudnika. O njegovem delovanju povedo v Antonijevem rovu, ki so ga za oglede uredili pred osmimi leti, ko je rudnik v Idriji prenehal delovati. Deloval je do leta 1995, s polno paro pa tja do leta 1975, ko je zaposloval okoli 1400 delavcev. Potem jih je bilo vse manj in manj, zdaj jih v rudniku dela le 30. Vsi niti niso rudarji, saj opravljajo dela, povezana z njegovim zapiranjem. Rudnik živega srebra v zapiranju, d.o.o., bo prenehal delovati leta 2006, do takrat pa bodo večino rovov napolnili bodisi z betonom bodisi z vodo. V nekaterih je že beton.

Antonijev rov si vsako leto ogleda okoli 30.000 obiskovalcev. Je edini z avtentičnim vhodom, enim najstarejših vhodov v katerikoli rudnik v Evropi. Največ obiskovalcev naštejejo od maja do junija in jeseni. Veliko je tujcev, še več organiziranih skupin. V muzejske namene je urejena 1200 metrov dolga pot po podzemlju, kar je malo, če upoštevamo, da je pod Idrijo več kot 700 kilometrov rovov, vendar več kot dovolj za turistični obhod in zaokroženi prikaz rudarskega dela.

Antonijev rov je zaprt le dvakrat na leto - 1. novembra in ob božiču. Ogled se začne z multivizijskim prikazom zgodovine rudnika v "prizivnici". Včasih so rekli v "šilštvi", kjer so se zbirali rudarji, preden so odšli na delo. V stolpu na hiši pa je poseben čuvaj "na šino kljukal", kar pomeni, da je dajal znak za odhod na delo ali domov. V "prizivnici" Antonijevega rova imajo tudi "smrtno uro", tablo s številkami, ki so jih rudarji prevzeli, ko so odšli na delo, in jih vrnili ob odhodu domov. Tako so imeli najboljši pregled nad tistimi, ki so se vrnili iz tame. Pod zemljo je tudi edinstvena jamska kapela iz 18. stoletja. Vse to je vključeno v ogled, ki terja posebno opravo - obiskovalci si pred vhodom v jamo nadenejo rudarsko "uniformo" in čelado.

V Idriji je še nekaj rudarskih hiš, ena je lepo prenovljena. Ogledom sta namenjena tudi Jašek Frančiške - tehniški muzej z restavriranimi starimi rudarskimi stroji, in Kamšt - največje leseno vodno kolo v Evropi s premerom 13,5 metra. Mogočna naprava je 160 let služila za pogon črpalk, ki je dvigala vodo iz rudnika. Kamšt sodi pod okrilje Mestnega muzeja Idrija, kjer snujejo še nove predstavitve v starih muzejskih objektih.

Petsto let je živo srebro krojilo življenje Idrije in njenih prebivalcev ter zastrupljalo generacije rudarjev. Delo v rudniku je bilo naporno, zaradi vdorov vode in strupenih hlapov pa tudi nevarno.

DOM POČITKA MATERE ROMANE
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett Street
KEW VIC 3101

MOTHER ROMANA HOME
Slovenian Hostel for the Aged
Phone: 03 9853 1054
Fax: 03 9855 0811

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki nudi bivanje v domačem okolju ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazna in topla soba, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in celotna oskrba je samo del tega, kar boste našli v domu počitka le 20 metrov od slovenske cerkve v Kew.

Pogoj za sprejem v Dom je »Aged Care Assessment Document«, katerega vam pomaga preskrbeti vaš zdravnik. Osnovna tarifa je 85% od avstralske starostne pokojnine. Pogoj za sprejem ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi zdravstvenega stanja in potrebne nege.

Ste mogoče sami že razmišljali, kakšno bi bilo življenje v Domu, poznate koga, ki bi potreboval usluge slovenskega doma počitka, ali pa želite kaj več vedeti? Potem je res najbolje, da čimprej pokličete upravnico gospo Sandro Krnel po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda Doma. Ker je zadnje čase med Slovenci precej več zanimanja in večje povpraševanje za vstop v Dom, vam bo gospa Sandra rade volje povedala, kako dolgo bo treba počakati na prvo prosto mesto. Dobili boste tudi prave odgovore na vsa druga vprašanja.

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogom
»THE VOICE OF SLOVENIA«
PO BOX 191, SYLVANIA NSW 2224
Telefon: 02 9522 9911 Fax: 02 9522 9922
Domača stran na internetu:
STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV
glasslovenije.com.au

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnika
Simon Kovačič in James Rizzo

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, BRUNSWICK VIC 3056
Telephone: 03 9387 8488
Fax: 03 9380 2141

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Telefon: 02 6243 4830
Fax: 02 6243 4827
Embassy of Republic of Slovenia
PO BOX 284, Civic Square
CANBERRA ACT 2608

GENERALNI KONZULAT RS SYDNEY

Telefon: 02 9517 1591
Fax: 02 9519 8889
PO BOX 188, COOGEE NSW 2034

GENERALNI KONZULAT RS NOVA ZELANDIJA

Telefon: 04 567 0027
Fax: 04 567 0024
PO BOX 30247, LOWER HUT NZ
PO BOX 5, SMITHFIELD, NSW 2164